

Mojžíšův příběh

Kreativní čtení

STEZKA

Zveme tě ke čtení Mojžíšova příběhu, tak jak ho vypráví Bible. Připravili jsme vybrané biblické texty, které jsme doplnili o zvědavé otázky a kreativní úkoly. Některé z nich prověří tvoje znalosti a připraví na závod, jiné tě zase povedou k hlubšímu zamyšlení.

Ponoř se do starověkého Egypta, prožij dramatický přechod Rudého moře a nech se inspirovat úžasným příběhem muže, který vedl celý národ. V rámečcích najdeš speciální komentáře a zajímavosti, které ti pomohou lépe pochopit, co se tehdy dělo. Kéž tě Boží slovo v tvém životě inspiruje!

OTÁZKA K TEXTU – odpověď najdeš v textu.

OTÁZKA K ZAMYŠLENÍ – odpověď vymyslíš sám nebo po poradě s někým dalším.

ÚKOL – kreativní aktivita podporující důležitou myšlenku v textu.

ZAJÍMAVOST – přibližuje danou věc v širším kontextu.

KOMENTÁŘ – vysvětluje uvedené pojmy.

Biblický text pochází z překladu B21. Jiné překlady překládají některé místopisné pojmy odlišně (např. Oréb/Choréb, Sinaj/Sínaj, Midián/Midján).

Exodus 2	Mojžíšovo narození a příprava na poušti	6	Exodus 32	Mojžíšova ochota obětovat se za lid	41
Exodus 3	Mojžíšovo povolání ke službě	9	Numeri 12	Vzpoura proti Mojžíšovi	46
Exodus 4	Mojžíšovo povolání ke službě – setkání s Hospodinem	13	Numeri 20	Mojžíšova nedůvěra	50
Exodus 7	Mojžíš jedná s faraonem	16	Numeri 21	Bronzový had	54
Exodus 12	Mojžíš odchází s lidmi z Egypta	20	Deuteronomium 34	Mojžíšova smrt	58
Exodus 14	Pronásledování Izraele a přechod přes Rudé moře	24	Matouš 17,1-13	Proměnění na hoře	61
Exodus 16	Nesnáze na cestě	28	Skutky 7	Štěpánova řeč před veleradou	64
Exodus 17	Mojžíšovo „bojování“	32	Židům 11	Mojžíšova víra	68
Exodus 19	Mojžíš na Sinaji	36			

Obsah

Mojžíšovo narození a příprava na poušti

6 Mojžíš se narodil kolem roku 1500 př. n. l. ve starověkém Egyptě v době faraonů, kdy už stály slavné pyramidy, po světě vzkvétaly první velké civilizace. Znáte asi z dějepisu. Mojžíš nebyl Egyptan, ale pocházel z menšiny, z národa Hebrejců (Izraelců).

Izraelci přišli do Egypta o 400 let dříve jako malá skupina, ale za tu dobu se velmi rozrostli. Egyptané na ně pohlíželi s pohrdáním, protože měli jiný jazyk, zvyky a víru. Izraelci byli v podstatě otroci a vykonávali těžké práce. Přesto si předávali příběhy o svém Bohu, který slíbil jejich předkům Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že se jednoho dne vrátí do své vlastní země (do země zaslíbené).

MOJŽÍŠOVO NAROZENÍ

¹Jeden muž z rodu Levi se oženil s jednou levitskou dcerou. ²Ta pak počala a porodila syna. Když viděla, jak je krásný, celé tři měsíce ho skrývala. ³**A když už ho nemohla skrývat déle, pořídila pro něj třtinovou ošatku, vymazala ji dehtem a smolou a vložila dítě do ní. Ošatku pak vložila do rákosí u břehu Nilu** ⁴**a chlapcova sestra si stoupla opodál, aby zjistila, co se s ním bude dít.** ⁵Vtom se k Nilu přišla koupat faraonova dcera; její služebné zatím kráčely podél řeky. Když mezi rákosím uviděla ošatku, poslala děvečku, ať ji vytáhne.

⁶Otevřela ji a hle, bylo tam děťátko – plačící chlapec! Pohnuta soucitem řekla:

„To musí být jedno z hebrejských dětí.“ ⁷Tehdy k faraonově dceři přistoupila jeho sestra s otázkou: „Mám ti z hebrejských žen přivést chůvu, aby ti to děťátko odkojila?“ ⁸„Ano, přiveď!“ odpověděla jí faraonova dcera. Dívka tedy přivedla matku dítěte. ⁹Faraonova dcera jí řekla: „Vezmi si to děťátko, odkoj mi je, a já ti zaplatím.“ Žena tedy vzala dítě k sobě a kojila je. ¹⁰A když chlapec odrostl, odvedla ho k faraonově dceři a ta ho přijala za syna. Dala mu jméno Mojžíš, neboť řekla: „Vytáhla jsem ho z vody.“

ÚTĚK DO MIDIÁNU

¹¹Čas plynul a Mojžíš vyrostl. Jednoho dne zašel ke svým bratrům a viděl jejich těžkou dřinu. Viděl také, jak jeden Egyptan bije jednoho Hebreje, jednoho z jeho bratrů. ¹²Rozhlédl se tedy na obě strany, a když viděl, že tam nikdo není, zabil toho Egyptana a zahrabal ho do písku. ¹³Když k nim pak přišel druhého dne, hle, dva Hebrejové se prali. Řekl tedy tomu, kdo začal: „Proč biješ svého druha?“ ¹⁴Ten opáčil: „Kdo tě udělal naším vůdcem a soudcem? Chceš mě snad zabít, jako jsi zabil toho Egyptana?“ Mojžíš tedy dostal strach, neboť si pomyslel: „Určitě se o tom už ví!“ ¹⁵Když se o tom doslechl farao, chtěl Mojžíše dát zabít, ale Mojžíš před ním utekl do midiánské země. Když tam dorazil, posadil se u studny. ¹⁶Midiánský kněz měl sedm dcer a ty chodily ke studni čerpat vodu. Když ale naplnily žlaby vodou, aby napojily stádo svého otce, ¹⁷přicházeli pastýři a odháněli je. Tentokrát se však za ně postavil Mojžíš. Pomohl jim a napojil jejich ovce. ¹⁸„Co že jste dnes přišly tak brzy?“ zeptal se dívek jejich otec Reuel, když se vrátily. ¹⁹„Jeden Egyptan nás ochránil před pastýři,“ odpověděly. „Také nám ochotně načerpal vodu a napojil ovce!“ ²⁰„A kde je?“ ptal se Reuel svých dcer. „Proč jste ho tam nechaly? Pozvěte ho k jídlu!“ ²¹Mojžíš svolil, že u něj zůstane. Ten muž mu pak dal svou dceru Sipurou. ²²Když porodila syna, dal mu Mojžíš jméno Geršom, Přistěhovalce, neboť řekl: „Byl jsem přistěhovalcem v cizí zemi.“ ²³Po mnoha letech pak egyptský král zemřel. Synové Izraele kvůli svému zotročení sténali a úpěli a jejich křik o pomoc stoupal z jejich zotročení k Bohu. ²⁴A Bůh uslyšel jejich úpění. Bůh si připomněl svou smlouvu s Abrahamem, Izákem a Jákobem. ²⁵Bůh pohlédl na syny Izraele. Bůh rozuměl.

Kdo se o Mojžíše staral, než odrostl a adoptovala ho faraonova dcera? Co za to dostala?

.....

Proč chtěl faraon svého adoptivního vnuka zabít?

.....

Z jakých důvodů lidé adoptují děti?

.....

.....

Zkus se vžít do situace Mojžíšovy maminky a zkus vybarvit políčka emocí, jak silně je asi prožívala v daném období. Vyber si jinou barvu pro strach a jinou pro radost.

Emoce Mojžíšovy maminky:

strach radost

5 4 3 2 1 | 1 2 3 4 5

Mojžíš roste v bříšku

Mojžíšovo narození

Mojžíš začíná plakat a křičet.

8

Příprava košíku

Mojžíš v košíku v rákosí Nilu

Mojžíšova sestra hlídá košík.

Sestra přichází pro maminku, že chce faraonova dcera kojnou.

Maminka se stará dál o Mojžíše pro faraonovu dceru.

Maminka odvádí Mojžíše do paláce k adopci dcerou faranona.

Mojžíš vyrůstá v paláci jako vnuk faraona.

	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5
Mojžíš roste v bříšku										
Mojžíšovo narození										
Mojžíš začíná plakat a křičet.										
Příprava košíku										
Mojžíš v košíku v rákosí Nilu										
Mojžíšova sestra hlídá košík.										
Sestra přichází pro maminku, že chce faraonova dcera kojnou.										
Maminka se stará dál o Mojžíše pro faraonovu dceru.										
Maminka odvádí Mojžíše do paláce k adopci dcerou faranona.										
Mojžíš vyrůstá v paláci jako vnuk faraona.										

Zaslíbená země – Krajina, kterou Bůh slíbil Izraelcům jako jejich nový domov – místo naděje, pokoje a naplnění slibů.
Hospodin – Starozákonní označení pro Boha, znamená „Pán“.

EXODUS 3

Mojžíšovo povolání ke službě

Mojžíš, hebrejský adoptivní syn faraonovy dcery, byl vychován u egyptského dvora, přesto však vnitřně cítil, že patří k izraelskému lidu. Poté, co zabil jednoho z egyptských dozorců, který ubližoval Izraelci, musel Mojžíš uprchnout za hranice Egypta. V Midiánské zemi nachází útočiště u Abrahamových potomků, a dokonce se zde ožení. Jeho kariérou je pasení ovcí.

9

HOŘÍCÍ KEŘ

¹Mojžíš zatím pásal ovce svého tchána, midiánského kněze Jetra. Jednou, když vedl stádo hluboko do pouště, přišel až k Boží hoře Oréb. ²Vtom se mu v ohnivém plameni z prostředku keře ukázal Hospodinův anděl. Mojžíš se podíval a hle, keř planul ohněm, ale nebyl stravován. ³Řekl si tedy: „Musím tam přece jít, abych viděl tu velikou podívanou – jak to, že ten keř neshoří!“ ⁴Když Hospodin viděl, že se Mojžíš přichází podívat, zavolal na něj Bůh z prostředku keře: „Mojžíši! Mojžíši!“ „Zde jsem,“ odpověděl Mojžíš. ⁵Na to mu řekl: „Nepřibližuj se! Zuj si obuv z nohou, neboť místo, na němž stojíš, je svatá půda.“ ⁶Potom řekl: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ Mojžíš si ihned zakryl tvář, neboť se bál pohlédnout na Boha. ⁷Hospodin pokračoval: „Zřetelně jsem viděl trápení svého lidu v Egyptě, slyšel jsem i jejich nářeky na jejich biřice. Ano, znám jejich bolesti. ⁸Proto jsem sestoupil, abych je vytrhl z ruky Egyptanů a abych je z té země vyvedl do země dobré a prostranné, do země oplývající mlékem a medem – do bydlíšťe

Kananejců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Hivejců a Jebusejců. ⁹Hle, nářek synů Izraele dolehl ke mně; viděl jsem také útisk, jakým je Egyptčané utiskují. ¹⁰Nyní tedy pojd', pošlu tě k faraonovi a ty vyvedeš můj lid, syny Izraele, z Egypta!" ¹¹Mojžíš Bohu namítl: „Kdo jsem já, abych šel k faraonovi a vyvedl syny Izraele z Egypta?" ¹²„Já budu s tebou!“ odpověděl Bůh. „A toto ti bude znamením, že jsem tě poslal já: až vyvedeš lid z Egypta, budete sloužit Bohu na této hoře.“ ¹³Mojžíš ale pokračoval: „Hle, přijdu k synům Izraele a řeknu jim: ‚Poslal mě k vám Bůh vašich otců.‘ Co jim odpovím, když se mě zeptají: ‚Jaké má jméno?‘“ ¹⁴Tedy Bůh Mojžíšovi řekl: „Jsem, který jsem.“ A dodal: „Takto promluvíš k synům Izraele: ‚Poslal mě k vám Jsem.‘“ ¹⁵Bůh ještě Mojžíšovi řekl: „Takto promluvíš k synům Izraele: ‚Poslal mě k vám Hospodin, Bůh vašich otců – Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.‘ To je navěky mé jméno a tak budu připomínán po všechna pokolení. ¹⁶Jdi, shromáždí izraelské stařešiny a řekni jim: ‚Ukázal se mi Hospodin, Bůh vašich otců – Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův – a řekl: ‚Obrátil jsem zřetel k vám i k tomu, co se vám děje v Egyptě. ¹⁷Prohlašuji, že vás odvedu z egyptského trápení vzhůru do země Kananejců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Hivejců a Jebusejců – do země oplývající mlékem a medem.‘ ¹⁸Uposlechnou tě a tehdy půjdeš s izraelskými stařešiny k egyptskému králi a řekneš mu: ‚Setkal se s námi Hospodin, Bůh Hebrejů. Prosím, dovol nám vydat se na třídení cestu do pouště, abychom tam obětovali Hospodinu, našemu Bohu!‘ ¹⁹Já však vím, že vás egyptský král nenechá odejít jinak než donucen mocnou rukou. ²⁰Vztažnu tedy svou ruku a udeřím na Egypt všemi divy, které uprostřed něj vykonám. Teprve pak vás propustí. ²¹**Zároveň nakloním Egyptany k tomuto lidu tak příznivě, že až půjdete, rozhodně neodejdete s prázdnou.** ²²Každá žena požádá svou sousedku i její návštěvu o stříbrné a zlaté šperky a šaty, které obléknete svým synům a dcerám. Dočista Egyptany oberete!“

10

Jaké měl Mojžíš u svého tchána zaměstnání?

.....

Kde Pán Bůh poprvé k Mojžíšovi promluvil?

.....

Jaký zvláštní příkaz dostal Mojžíš od Boha, když k němu Bůh promluvil?

.....

Jakým jménem se Bůh Mojžíšovi představil?

.....

Proč Bůh poslal Mojžíše zpět do Egypta?

.....

Kdo je Bůh?

Co víš o jeho moci a vlastnostech?

.....

.....

Jak by měla Boží přítomnost v nás ovlivnit způsob, jakým žijeme?

.....

.....

Mojžíš se vymlouval. Jaké výmluvy používáš ty, když se ti nechce splnit nějaký úkol? V čem jsi podobný Mojžíšovi?

.....

.....

Namalujte hořící keř a doprostřed napište jednu Boží vlastnost z textu.

11

Podle Skutků 7,23.30 zažije Mojžíš ve 40 a 80 letech klíčové události. Ve 40 letech musel uprchnout před smrtí. V 80 letech se mu ukázal Bůh, aby ho pověřil vedením Izraelců. Dožil se 120 let.

Boží hora Oréb (3,1) – její přesné umístění je nejisté, ale letitá tradice ji ztotožňuje s horou Sinaj v jižní části Sinajského poloostrova.

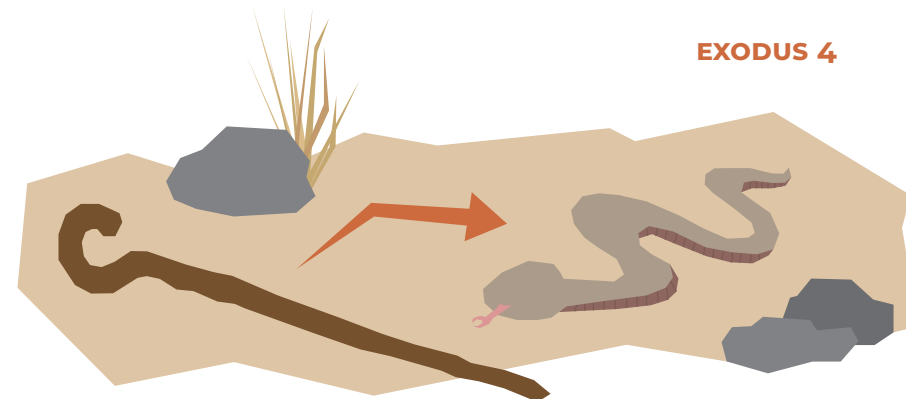
Hospodinův posel (3,2) – ve skutečnosti je totožný s Bohem. Z různých míst je patrné, že byl vnímán také jako lidská postava.

Jsem, který jsem (3,14) – do češtiny lze překládat též „BUDU, KTERÝ BUDU“ s výhledem na konečné Hospodinovo vítězství. Jde o to ujistit lid bezprostřední Hospodinovou blízkostí a jeho pohotovostí k pomoci.

Jitro – doslova „kníže“, „výsost“, také nazýván „Reuel“ („přítel Boží“). Midiánský kněz. Je Mojžíšovým tchánem, otevřený vůči víře Izraele. Později se na čas stal poradcem svého zetě (srov. Ex 18,13–27).

12

EXODUS 4

Mojžíšovo povolání ke službě – setkání s Hospodinem

Jednoho dne dovedl Mojžíš stádo svého tchána Jitra až k hoře Sinaj. Při cestě pouští upoutá jeho pohled oheň, který hoří uprostřed keře, ale nespaluje ho. Ze zvědavosti přichází blíž a tu k němu promluví Pán Bůh: „Pošlu tě k faraonovi a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta.“ Mojžíš se však zdráhá. Hledá jednu výmluvu za druhou, ale každou mu Bůh vyvrací. Jako pomoc mu posílá jeho bratra Árona. Mojžíš nakonec Boží úkol přijímá a vrací se se svou rodinou zpět do Egypta.

13

NEUVĚŘÍ MI

¹Mojžíš znovu namítá: „Pohled, neuvěří mi a neposlechnou mě. Určitě řeknou: „Žádný Hospodin se ti neukázal!““ ²Hospodin se ho zeptal: „Co to máš v ruce?“ „Hůl,“ odpověděl. ³Řekl mu: „Hod ji na zem.“ Hodil ji tedy na zem a proměnila se v hada! Mojžíš se před ním dal na útěk, ⁴ale Hospodin ho vyzval: „Natáhni ruku a chyt ho za ocas.“ Mojžíš tedy natáhl ruku, chytil ho a had se mu v ruce proměnil v hůl! ⁵„To aby uvěřili, že se ti ukázal Hospodin, Bůh jejich otců – Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ ⁶Poté Hospodin řekl: „Vlož si ruku do podpaždí.“ Vložil si tedy ruku do podpaždí, a když ji vytáhl, jeho ruka byla malomocná, bílá jako sníh. ⁷„Vlož si ruku znovu do podpaždí,“ řekl mu potom. Mojžíš si tedy znovu vložil ruku do podpaždí, a když ji odtud vytáhl, byla znovu zdravá jako zbytek jeho těla! ⁸„Když ti neuvěří a neposlechnou první znamení, uvěří druhému znamení.“ ⁹A pokud neuvěří ani těm dvěma znameními a neposlechnou tě, nabereš vodu z Nilu, vyliješ ji na suchou zem. Ta voda, kterou jsi nabral z Nilu, se pak na zemi promění v krev.“ ¹⁰Mojžíš ale Hospodinu odporoval: „Promiň, Pane můj, ale nejsem výřečný člověk – ani dříve, ani teď, když jsi promluvil ke svému služebníku. Vždyť se mi plete jazyk v ústech!“ ¹¹„Kdo dal člověku ústa?“ odpověděl mu Hospodin. „Kdo může někoho učinit němým

nebo hluchým, vidoucím nebo slepým? Kdo jiný než já, Hospodin? ¹²Nuže, pojď. Já sám budu při tvých ústech a budu tě učit, co máš říkat.“ ¹³Mojžíš ale řekl: „Promiň, Pane můj; pošli prosím někoho jiného.“ ¹⁴Tehdy se na něj Hospodin rozhněval: „A co tvůj bratr, levita Áron? Mám za to, že je výřečný dost! Podívej se, už ti jde naproti. Až tě uvidí, bude mít velikou radost. ¹⁵Budeš k němu mluvit a vkládat mu slova do úst. Já pak budu při tvých i jeho ústech a naučím vás, co máte dělat. ¹⁶On bude mluvit k lidu za tebe, a tak se stane, že on ti bude za ústa a ty mu budeš za Boha. ¹⁷A tu hůl vezmi s sebou. Budeš s ní konat divy!“

VRAŤ SE DO EGYPTA

¹⁸Mojžíš se tedy vrátil ke svému tchánu Jetrovi a řekl mu: „Chtěl bych jít zpátky za svými bratry do Egypta podívat se, zda ještě žijí.“ „Jdi v pokoji,“ odpověděl mu Jetro. ¹⁹Hospodin totiž Mojžíšovi v Midiánu řekl: „Jdi, vrať se do Egypta, neboť všichni, kdo ti usilovali o život, zemřeli.“ ²⁰Mojžíš tedy vzal manželku a syny, posadil je na osla a vydal se zpátky do Egypta. Mojžíš s sebou vzal také Boží hůl. ²¹**Hospodin totiž Mojžíšovi řekl: „Až se vrátíš do Egypta, buď připraven konat před faraonem všechny divy, ke kterým jsem tě zmocnil. Já však posílím jeho hrdost, a tak nenechá lid odejít.**“ ²²Tehdy faraonovi řekneš: Takto praví Hospodin – Izrael je můj syn, můj prvorozený. ²³Řekl jsem ti: ‚Propust' mého syna, aby mi sloužil.‘ Ty jsi ho však odmítl propustit. Hle, nyní zabiji tvého syna, tvého prvorozeného!“ ²⁴Na místě, kde cestou nocovali, se s ním střetl Hospodin a chystal se ho zabít. ²⁵Sipora však vzala kamenný nůž, odřízla předkožku svého syna, dotkla se s ní jeho údu a řekla: „Jsi mým pokrevním ženichem!“ ²⁶A tak ho nechal. („Pokrevním ženichem“ ho tenkrát nazvala kvůli obřízce.) ²⁷Hospodin zatím řekl Áronovi: „Jdi na poušť vstříc Mojžíšovi.“ Šel tedy, a když se s ním setkal u Boží hory, políbil ho. ²⁸Mojžíš pak Áronovi vyprávěl všechno, co mu Hospodin řekl, a jak ho poslal a jaká všechna znamení mu přikázal konat. ²⁹A tak šel Mojžíš do Egypta s Áronem. Shromáždili všechny izraelské stařešiny ³⁰a Áron jim vyprávěl všechno, co Hospodin řekl Mojžíšovi, a konal znamení před očima lidu. ³¹A lid uvěřil. Když slyšeli, že Hospodin obrátil zřetel k synům Izraele a že viděl jejich trápení, padli na kolena a klaněli se.

14

Které tři zázraky měl Mojžíš při prvním setkání s Izraelci?

.....

S kým měl Mojžíš předstoupit před faraona?

.....

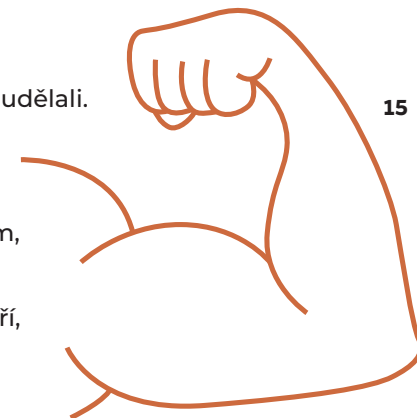

Příběh „Odvážný plavec“ – Jednoho rána, když si Ray Blankenship připravoval snídani, podíval se oknem ven a uviděl malé děvčátko unášené proudem rozvodněného kanálu, který tekł před jeho domem. Okamžitě si uvědomil, že proud po několika metrech mizí pod cestou a vtéká do hlavní stoky. Rychle vyběhl ven. Utíkal jak nejrychleji mohl, aby se dostal před unášené dítě. Potom se vrhl do hluboké, vířící vody. Když se vynořil, popadl děvčátko za ruku. I když je silný proud a víry strhávaly s sebou, volnou rukou se mu podařilo zachytit se vyčnívajícím kamene. Zoufale se na něj přitiskl. „Ach, kdybych jen vydržel, dokud nepřijde nějaká pomoc!“ To se mu nejen podařilo, ale udělal i mnohem víc. Než přišla požární jednotka, vytáhl děvčátko do bezpečí. Za záchranu života byl oceněn. Odměna byla určitě na místě, protože tento člověk byl v mnohem větším nebezpečí, než mnozí vůbec tušili. Ray Blankenship totiž neuměl plavat. „Odvaha není nepřítomnost strachu, ale ochota podívat se mu rovnou do tváře.“

Do piktoqramu paže napište všechna písmena svých rozhodnutí, která byste udělali.

- A** Hrát na PC, místo abys udělal přidělenou domácí práci.
- Y** Skamarádit se s novým spolužákem, i když ho ostatní zatím ignorují.
- C** Přidat se ke kamarádům, kteří kouří, aby o mně neříkali, že jsem divný.
- E** Omluvit se někomu za to, co jsem udělal, i když se stydím.
- S** Neopsat domácí úkol, i když to mnozí dělají.

15

Hůl – Mojžíšova hůl byla symbolem autority a Boží moci – s její pomocí vykonal Mojžíš mnoho zázraků. Šlo o pastýřskou hůl, kterou pásł stáda v Midiánu. Tato obyčejná hůl se stala znamením Boží moci. Bůh umí použít i obyčejné věci k velkým činům.

Mojžíš jedná s faraonem

Po Mojžíšově setkání s Bohem skrze hořící keř, po setkání s bratrem Áronem, po setkání s Izraelci, po marném jednání s faraonem a ztížení otrockých prací (Ex 3–6) nastává v příběhu exodu (vyjití) Izraelců z Egypta rozhodující fáze a velký obrat. Na Boží pokyn jde Mojžíš znovu za faraonem a bude mu dokazovat Boží moc tak dlouho, dokud faraonovi pod tíhou důkazů nerupnou nervy a nevykáže Izraelce pryč ze své země. Mise splněna.

Ale než k tomu dojde, zažije Egypt deset krutých ran. Deset událostí a úkazů, které budou útočit na ty nejzákladnější lidské potřeby: na úrodu, na vodu, na zdraví, na majetek, na potomky. To proto, aby Izraelci i Egypťané poznali, že jen Bůh má moc to všechno lidem dát, stejně jako má moc to všechno lidem vzít. On je dárce dobrého, on je dárce požehnání, on ho ale také může odebrat. Žádní egyptští bohové, a že jich bylo, ani božský faraon. Jedině Hospodin.

Bůh slíbil Izraelcům, že poznají, že je Hospodin (Ex 6,7). Slíbil, že to poznají i Egypťané (Ex 7,5). A svůj slib dodržel.

¹Hospodin Mojžíšovi řekl: „Pohled, způsobil jsem, že budeš pro faraona jako Bůh a tvůj bratr Áron bude tvým prorokem. ²Budeš mluvit všechno, co ti přikážu, a tvůj bratr Áron bude mluvit k faraonovi, aby propustil syny Izraele ze své země. ³Já však posílím faraonovu hrdost a budu v egyptské zemi množit svá znamení a divy. ⁴Farao vás neposlechne, a tak na Egypt dolehne

má ruka. Své houfy, svůj lid, syny Izraele, vyvedu z egyptské země uprostřed velikých soudů. ⁵Až na Egypt dolehne má ruka a vyvedu syny Izraele z jejich středu, tehdy Egypťané poznají, že já jsem Hospodin.“ ⁶Mojžíš a Áron udělali přesně to, co jim Hospodin přikázal. ⁷Když mluvili k faraonovi, bylo Mojžíšovi osmdesát let a Áronovi osmdesát tři. ⁸Hospodin Mojžíšovi a Áronovi řekl: ⁹„Když vás farao vyzve: ‚Prokažte se nějakým divem,‘ řekneš Áronovi: ‚Vezmi svou hůl, hod' ji před faraona a promění se v hada.‘“ ¹⁰A tak šel Mojžíš s Áronem k faraonovi a udělali, co jim Hospodin přikázal: Áron hodil svou hůl před faraona a jeho dvořany a proměnila se v hada. ¹¹Farao si ale zavolal mudrce a čaroděje a tito egyptští věstci dokázali svými čary totéž. ¹²Hodili své hole na zem a proměnily se v hady. Áronova hůl však jejich hole spolykala. ¹³Farao byl ale neoblomný. Jak Hospodin předpověděl, neposlechl je.

KREV

¹⁴Hospodin tedy Mojžíšovi řekl: „Farao je neoblomný, odmítá propustit lid. ¹⁵Ráno jdi za ním. Až půjde farao k vodě, půjdeš mu naproti a na břehu Nilu se mu postavíš do cesty. Vezmi s sebou tu hůl, která se proměnila v hada, ¹⁶a řekni mu: ‚Hospodin, Bůh Hebrejů, mě k tobě poslal se slovy: ‚Propust' můj lid, aby mi sloužili na poušti!‘ a hle, až dosud jsi nechtěl uposlechnout. ¹⁷**Takto praví Hospodin: ‚Nyní poznáš, že já jsem Hospodin!‘ Pohled, holí, kterou mám v ruce, udeřím do vody Nilu a ta se obrátí v krev.** ¹⁸Ryby, které jsou v Nilu, pomřou a nilská voda bude páchnout tak, že se jí Egypťané budou štítit napít.“ ¹⁹Hospodin dále Mojžíšovi řekl: „Řekni Áronovi, ať vezme svou hůl a napřáhne ji k egyptským vodám – k jejich průplavům, říčním ramenům i mokřinám, ke všem jejich vodním nádržím – ať se promění v krev! Po celé egyptské zemi bude krev, dokonce i ve džberech a džbánech.“ ²⁰Mojžíš s Áronem tedy učinili, jak Hospodin přikázal. Zvedl hůl, a když jí před očima faraona a jeho dvořanů udeřil na vodu v Nilu, obrátila se všechna nilská voda v krev. ²¹Ryby, které byly v Nilu, pomřely a nilská voda páchla tak, že Egypťané nebyli s to se jí napít. Po celé egyptské zemi byla krev. ²²Egyptští věstci ale svými kouzly dokázali totéž, a tak faraο zůstal neoblomný. Jak Hospodin předpověděl, neposlechl je. ²³Faraο se otočil a šel domů. Vůbec si to nevzal k srdci. ²⁴Všichni Egypťané ale museli kopat kolem Nilu, aby našli pitnou vodu. Nilskou vodu totiž nebyli s to pít.

ŽÁBY

²⁵Když uplynulo sedm dní poté, co Hospodin udeřil na Nil, ²⁶Hospodin Mojžíšovi řekl: „Jdi k faraonovi a řekni mu: ‚Takto praví Hospodin: Propust' můj lid, aby mi sloužili. ²⁷Pokud je však odmítáš propustit, dávej pozor: Chystám se udeřit na celý tvůj kraj žabami! ²⁸Nil bude plný žab; ty pak vylezou

a vniknou do tvého domu, do tvé ložnice i do tvé postele, do domů tvých dvořanů i mezi tvůj lid, do tvých pecí a do tvých díží. ²⁹ po tobě, po tvém lidu a po tvých dvořanech polezou žáby!“

Jakou větu opakoval (měl opakovat) Mojžíš faraonovi stále dokola?

.....

Proč faraon Mojžíše a Árona neposlechl?

.....

.....

Kdo dokázal s holí stejný zázrak jako Áron?

.....

Kdo byl starší, Mojžíš nebo Áron? O kolik let?

.....

Jakými způsoby lze dnes poznávat Boha?

.....

.....

Jak poznáváš Boží působení ve svém životě?

.....

.....

Jak poznáš, že něco v tvém životě dělá Bůh?

.....

.....

Egyptané a Izraelci poznali Boha v jeho moci, kterou působil všechny egyptské rány. Jiní lidé poznávali Boha jinak. Spojte jméno biblické postavy a to, podle čeho poznali, že se setkali s Bohem či Ježíšem, jeho jednáním nebo vůlí.

Gedeón **tichý, jemný hlas**

Pavel **Boží posel**

Jákob **informace o sobě**

Elijáš **utišení bouře**

Manóach **zázračné znamení**

učedníci **přímá odpověď**

žena u studny **sen**

Biblická místa, kde najdete odpovídající příběhy (chronologicky podle Bible): Gn 28,12–16; Sd 6,33–40; Sd 13,8–21; 1Kr 19,11–13; Mt 14,28–33; J 4,27–30; Sk 9,1–5.

Tam, kde se v Bibli mluví o **poznání**, neznamená to jen něco vědět nebo pojmenovat, ale znamená to mít s tím přímou zkušenost, zážitek. **Poznat Boha** tedy znamená zažít jeho moc, trestání, záchranu, spravedlnost. Poznání Boha je v podstatě „uctivé a poslušné uznání jeho moci, milosti a nároků“.

Čísla mají v Bibli také symbolický význam. Známe opakující se čísla 7, 12, 40. Sedmý den stvoření Bůh odpočíval, 12 kmenů izraelských či 12 učedníků, 40 let chodili Izraelci po poušti, 40 dní se Ježíš postil. **Deset** je považováno za číslo dokončení, dovršení řady, úplnosti. Desatero zahrnuje celou oblast života. Deset egyptských ran tedy je úplné prokázání Boží moci, úplné pokoření Egypta.

EXODUS 12

Mojžíš odchází s lidmi z Egypta

Faraon opravdu nechtěl pustit své otroky, Izraelce, aby obětovali svému Bohu na poušti. Až poslední nejtvrďší rána pokoří a vyděsí faraona natolik, že poslechne Mojžíše a propustí Boží lid. Tato kapitola zároveň podrobně popisuje, jak se bude tento den navždy připomínat jako svátek Pesach (hebrejsky pasach – minutí). Hospodinův anděl „minul“ domy Izraelitů při poslední, desáté egyptské ráně, protože byly označené krví obětního beránka.

HOD BERÁNKA

¹Hospodin Mojžíšovi a Áronovi v egyptské zemi řekl: ²„Tento měsíc pro vás bude počátkem měsíců, bude pro vás první mezi měsíci roku. ³Mluvte k celé izraelské obci: Desátého dne tohoto měsíce ať každý otec vezme beránka pro svou rodinu. Každá rodina ať má beránka. ⁴Kdyby byla rodina na beránka moc malá, přibere k sobě nejbližšího souseda. Počítejte s beránkem podle počtu osob a podle toho, kolik kdo sní. ⁵Budete mít beránka bez vady, ročního samce; vezmete jej z ovcí nebo koz. ⁶Budete ho mít u sebe až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho za soumraku celé shromáždění izraelské obce zabije. ⁷Pak vezmou trochu krve a potřou jí obě veřeje i nadpraží domů, v nichž ho budou jíst. ⁸Tu noc budou jíst maso pečené na ohni a nekvašené chleby; budou je jíst s trpkými bylinami. ⁹Nejezte z něj nic syrového nebo vařeného ve vodě – jen pečené na ohni, s hlavou, nohama i vnitřnostmi. ¹⁰Nic z něho nenecháte do rána. Pokud z něj do rána něco zbude, spálíte to

v ohni. ¹¹A takto ho budete jíst: budete mít přepásaná bedra, na nohou obuv a v ruce hůl. Jezte ho chvatně, je totiž Pesach – Minutí Hospodinovo. ¹²V tuto noc projdu egyptskou zemí a pobiji všechny prvorozené v Egyptě – jak lidi, tak dobytek. Tehdy vykonám soud nad všemi egyptskými bohy: Já jsem Hospodin. ¹³Tu krev budete mít na svých domech jako znamení. Až udeřím na egyptskou zem, spatřím tu krev a ušetřím vás. Tak se vám ta zhoubná rána vyhne. ¹⁴Tento den pro vás bude památný. Budete jej slavit jako Hospodinovu slavnost, budete jej slavit ve všech svých pokoleních – to je věčné ustanovení. ¹⁵Po sedm dní budete jíst nekvašené chleby; hned první den odstraníte ze svých domů kvas. Kdokoli by mezi prvním a sedmým dnem jedl něco kvašeného, bude vyobcován z Izraele. ¹⁶Prvního a stejně tak sedmého dne budete mít svaté shromáždění. V těch dnech se nesmí dělat žádná práce; smíte pouze připravit, co každý potřebuje k jídlu. ¹⁷Budete zachovávat svátek nekvašených chlebů, neboť právě toho dne jsem vyvedl vaše zástupy z Egypta. Tento den budete zachovávat ve všech svých pokoleních – to je věčné ustanovení. ¹⁸Od večera čtrnáctého dne prvního měsíce až do večera jedenadvacátého dne téhož měsíce budete jíst nekvašené chleby. ¹⁹Po sedm dní se ve vašich domech nenajde kvas. Kdokoli by jedl něco kvašeného, bude vyloučen z izraelské obce, ať to bude host anebo domácí. ²⁰Nebudete jíst nic kvašeného; ve všech svých příbytcích budete jíst nekvašené chleby.“ ²¹Mojžíš tedy svolal všechny stařešiny Izraele a řekl jim: „Jděte, vezměte si ze stáda kus pro své rodiny a zabijte jej pro Hod beránka. ²²Pak vezměte svazek yzopu, namočte jej do misky s krví a tou krví potřete nadpraží i obě veřeje. Nikdo z vás nesmí až do rána vyjít ze dveří svého domu, ²³neboť Hospodin půjde bít Egypt. Když spatří nade dveřmi a na obou veřejích krev, mine Hospodin ty dveře a nedovolí zhoubcí vejít do vašich domů a ranit vás. ²⁴Toto slovo dodržujte, neboť je to věčné ustanovení pro tebe i pro tvé syny. ²⁵Až přijдете do země, kterou vám Hospodin dá, jak zaslíbil, zachovávejte tento obřad. ²⁶**Až se vás vaši synové zeptají: ‚Co pro vás tento obřad znamená?‘ ²⁷odpovíte: ‚Pesach je oběť beránka Hospodinu, který v Egyptě ušetřil domy Izraelitů. Udeřil na Egypt, ale naše rodiny zachránil.‘ Tehdy lid padl na kolena a klaněl se. ²⁸Synové Izraele šli a zachovali se přesně tak, jak Hospodin přikázal Mojžíšovi.**

VELIKÁ NOC

²⁹O půlnoci pak Hospodin v egyptské zemi pobil všechny prvorozené – od prvorozeného syna faraonova, jenž měl sedět na jeho trůnu, až po prvorozeného syna vězně v žaláři, dokonce i všechno prvorozené z dobytka. ³⁰Té noci byl farao vzhůru, tak jako všichni jeho dvořané a všichni Egyptané. V Egyptě propukl hrozný nářek, neboť nebylo domu, kde by nebyl mrtvý. ³¹Té noci si dal zavolat Mojžíše a Árona. „Seberte se a jděte pryč od mého

lidu – vy i ti vaši Izraelité!“ řekl jim. „Jděte a služte Hospodinu, jak jste žádali!
³²Vezměte si svůj brav i skot, jak jste žádali, jen už jděte! A požehnejte i mně.“
³³Egyptané pak lid pobízeli, aby urychlili jeho odchod ze země, neboť si říkali:
 „Všichni pomřeme!“³⁴Lid tedy vzal těsto, ještě než vykynulo, díže zabalil do
 šatů a nesl je na ramenou.³⁵Synové Izraele se zachovali podle Mojžíšova
 slova a požádali Egyptany o stříbrné a zlaté šperky i o šaty.³⁶Hospodin
 naklonil Egyptany k lidu tak příznivě, že jim vyhověli. Dočista Egypt obrali!
³⁷Synové Izraele pak vytáhli z Ramesesu do Sukotu – jen pěších mužů bylo
 asi 600 000, kromě žen a dětí.³⁸Vyšlo s nimi také množství přimíšeného lidu
 a obrovské stádo bravu i skotu.³⁹Z těsta, které vynesli z Egypta, pak napekli
 nekvašené chlebové placky, protože ještě nevykynulo. Byli totiž z Egypta
 vyhnáni a nemohli se zdržovat, takže si ani nepřipravili jídlo na cestu.⁴⁰Pobyt
 synů Izraele v Egyptě trval 430 let.⁴¹Právě toho dne, kdy uplynulo 430 let,
 vyšly všechny Hospodinovy zástupy z Egypta.⁴²To je ta noc, kdy Hospodin
 držel stráž, aby je vyvedl z Egypta. To je ta noc, jež patří Hospodinu, noc, kdy
 všichni synové Izraele ve svých pokoleních budou držet stráž.⁴³Hospodin
 Mojžíšovi a Áronovi řekl: „Toto jsou ustanovení o Hodu beránka: Nesmí ho jíst
 žádný cizinec.“⁴⁴Každý otrok koupený za peníze ho smí jíst, bude-li obřezán.
⁴⁵Nesmí ho jíst přistěhovalec ani nádeník.⁴⁶Musí být sněden v jednom
 domě – nic z jeho masa nevynesete z domu ven. Nezlámte v něm jedinou
 kost.⁴⁷Tak to bude činit celá izraelská obec.⁴⁸Kdyby chtěl Hospodinův Hod
 beránka slavit přistěhovalec žijící u tebe, ať je u něj obřezán každý mužského
 pohlaví. Potom může přistoupit, aby jej slavil, a bude brán jako domácí. Žádný
 neobřezanec ho však jíst nesmí.⁴⁹Pro domácího i hosta žijícího u vás bude
 platit stejný zákon.“⁵⁰A všichni synové Izraele se zachovali přesně tak, jak
 Hospodin přikázal Mojžíšovi a Áronovi.⁵¹Právě toho dne vyvedl Hospodin
 syny Izraele z egyptské země houf za houfem.

22

Jaké zvíře měla každá izraelská rodina obětovat při první pesachové večeři?

.....

Co měli udělat Izraelci s krví obětovaného zvířete, aby neumřeli prvorození v jejich domě?

.....

Co měli Izraelité jíst kromě beránka?

.....

Jaký příkaz dostali Izraelité ohledně chleba na svátek Pesach a co to symbolizuje?

.....

.....

Jaké části beránka nesměly být rozlámány a proč je to důležité i v Novém zákoně?

.....

.....

Je úžasné, jak Ježíš naplnil na sobě vše, co bylo o 1200 let dříve nastaveno a pak dodržováno, aby byl dokonalou obětí za naše víny. (Vyjití z Egypta se datuje mezi 1213–1446 př. n. l.)

Kvas jako symbol – co znamená v Bibli?

Kvas je v Bibli často symbolem hříchu, špatného vlivu. Šíří se nepozorovaně. Tím, že se ho Izraelité zbavili, symbolicky očistili své domovy a životy od všeho, co bylo nečisté.

Příklad 1 Trocha kvasu prokvasí celé těsto. Očistěte se tedy od starého kvasu, abyste byli novým těstem... (1. Korintským 5,6–8)

Příklad 2 Mějte se na pozoru před kvasem farizeů a saduceů. (Matouš 16,6)

V jednom podobenství používá Ježíš kvas jako dobrý obraz toho, jak se Boží království tiše a nenápadně šíří. „Království nebeské je jako kvas, který žena vmísila do tří měric mouky, až všechno zkvasilo“ (Matouš 13,33). Tady kvas symbolizuje pozitivní proměnu, která začíná nenápadně, ale nakonec ovlivní všechno.

23

Pronásledování Izraele a přechod přes Rudé moře

24 Zdálo by se, že po všech těch ranách, které na Egypt dopadly, budou mít Izraelci pokoj. Bůh dokázal svou moc, zařídil, že Izraelci odešli z Egypta s velkým bohatstvím (Ex 12,35), sám je v podobě sloupu oblakového a ohnivého doprovázel (Ex 13,21–22). A přesto se faraon vzpamatoval, rozmyslel si své rozhodnutí (Koho by při tom nenapadlo známé: „Odvolávám, co jsem odvolal, a slibuji, co jsem slíbil.“) a s velkým vojskem pronásleduje Izraelce, až je dostihne. A na Izraelce padne hrůza, z veliké radosti se stane velký strach, první reptání a začátek nekonečného Mojžíšova i Božího povzbuzování: „Nebojte se! Hospodin bude bojovat za vás!“ Kolikrát to ještě Izraelci uslyší?

¹Hospodin promluvil k Mojžíšovi: ²„Mluv k synům Izraele, ať se obrátí a utáboří před Pi-chirotem, mezi Migdolem a mořem. Utábořte se u moře naproti Baal-cefonu. ³Farao si o synech Izraele pomyslí: „Zabloudili v zemi, sevřela je poušť!“ ⁴Tehdy posílím faraonovo odhodlání, takže je bude pronásledovat. Tehdy se na faraonovi a celém jeho vojsku oslavím a Egyptané poznají, že já jsem Hospodin.“ A tak se stalo. ⁵Když bylo egyptskému králi oznámeno, že lid uprchl, srdce faraona i jeho dvořanů se obrátilo proti lidu. „Co jsme to udělali? Proč jsme Izrael propustili z otroctví?“ zvolali. ⁶Farao dal zapřáhnout do svého vozu a vzal s sebou svůj lid: ⁷vzal šest set vybraných

vozu a všechny ostatní vozy Egypta a na každém tři jezdce. ⁸Hospodin posílil odhodlání egyptského krále faraona, aby pronásledoval Izraelity, kteří se opovážili odejít. ⁹Egyptané je pronásledovali – všechny faraonovy vozy, jeho jezdci i celé jeho vojsko – a dostihli je, když tábořili u moře u Pi-chirotu před Baal-cefonem. ¹⁰Když se faraon přiblížil, synové Izraele pozvedli oči a hle, táhli na ně Egyptané! Izraelité samým strachem úpěli k Hospodinu. ¹¹Tehdy začali Mojžíšovi vyčítat: „Nebylo snad v Egyptě dost hrobů? Proč jsi nás odtud vyvedl? Abychom zemřeli na poušti? Cos nám to udělal? Proč jsi nás vyváděl z Egypta? ¹²Neříkali jsme ti to už v Egyptě? Říkali jsme: Nech nás být, ať otročíme Egyptu! Otročit Egyptu bylo určitě lepší než zemřít na poušti!“ ¹³Mojžíš lidu odpověděl: „Nebojte se! Zůstaňte stát a dívejte se, jak vás dnes Hospodin zachrání. Jak dnes vidíte Egyptány, tak je už nikdy neuvídíte. ¹⁴Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčet.“ ¹⁵Hospodin tehdy Mojžíšovi řekl: „Proč ke mně úpíš? Řekni synům Izraele, ať jdou dál. ¹⁶Zvedni svou hůl, napřáhni ruku k moři a rozděl je! Synové Izraele projdou skrz moře suchou nohou. ¹⁷Já sám zatím posílím odhodlání Egyptanů, takže vejdou do moře za vámi. Tehdy se oslavím na faraonovi a celém jeho vojsku, na jeho vozech i jeho jezdcích. ¹⁸Tehdy Egyptané poznají, že já jsem Hospodin – až se oslavím na faraonovi i na jeho vozech a jezdcích.“ ¹⁹Vtom se Boží anděl, který kráčet před izraelským táborem, pohnul a šel teď za nimi. Oblakový sloup, který byl před nimi, se totiž pohnul, postavil se za ně ²⁰a vstoupil mezi egyptský a izraelský tábor. Jedněm byl oblakem a tmou, ale druhým osvětloval noc, a tak se jedni k druhým po celou noc nepřiblížili. ²¹**Mojžíš pak napřáhl ruku nad moře a Hospodin se do moře opřel silným východním větrem. Ten vanul celou noc, až se z moře stala souš. Vody se rozestoupily ²²a synové Izraele prošli skrz moře suchou nohou. Vody jim byly stěnou po pravici i levici.** ²³Egyptané je pronásledovali – všichni faraonovi koně, jeho vozy i jezdci – a tak za nimi vešli doprostřed moře. ²⁴K ránu pak Hospodin shlédl z ohnivého a oblakového sloupu na tábor Egyptanů a uvrhl egyptský tábor do zmatku. ²⁵Zadrhl jejich vozům kola, aby je museli těžce táhnout. Tehdy Egyptané vykřikli: „Utečme před Izraelem! Hospodin za ně bojuje proti Egyptu!“ ²⁶Hospodin Mojžíšovi řekl: „Napřáhni ruku nad moře, ať se vody vrátí zpět – na Egyptány, na jejich vozy i jejich jezdce.“ ²⁷Mojžíš tedy napřáhl ruku nad moře. Když nastalo ráno, moře se vrátilo na původní místo a Egyptané utíkali proti němu. Tak Hospodin vmetl Egyptány doprostřed moře. ²⁸Jak se vody vracely, pohřbily vozy i jezdce, celé faraonovo vojsko, jež vešlo za Izraelity do moře. Nezůstal z nich ani jeden. ²⁹Synové Izraele však prošli skrz moře suchou nohou a vody jim byly stěnou po pravici i levici. ³⁰Toho dne Hospodin zachránil Izrael z ruky Egyptanů; Izrael pak viděl egyptské mrtvé na břehu moře. ³¹Izrael viděl velikou moc, kterou Hospodin prokázal na Egyptanech, a tak se lid bál Hospodina a uvěřil Hospodinu i jeho služebníku Mojžíšovi.

Co budou dělat Izraelci, až za ně bude Hospodin bojovat?

.....

Čím způsobil Bůh rozdělení moře?

.....

Proč vznikl v egyptském táboře zmatek?

.....

Podle čeho poznali Egypťané, že na izraelské straně bojuje Bůh?

.....

Kolik Egypťanů z těch, kteří vstoupili do moře, přežilo?

.....

Díky čemu uvěřili Izraelci Hospodinu i Mojžíšovi?

.....

Co mi brání v cestě za Kristem? Mám ve svém životě nějaké moře, které potřebuji, aby pro mě Bůh rozdělil, abych s ním mohl mít hlubší vztah a větší radost z něj?

.....

.....

.....

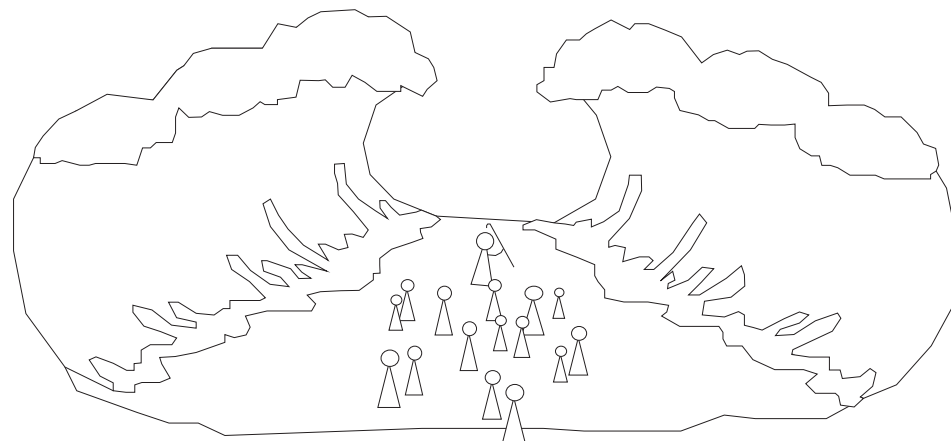
.....

.....

.....

Vymalujte si obrázek a přitom přemýšlejte, kdo všechno jde s vámi za Mojžíšem/Kristem, který vede svůj lid do zaslíbené země. Pojmenujte si jednotlivé postavičky a nezapomeňte ani na sebe.

Bůh bojuje za své lidi. Stejně jako rozpoltil moře, aby přešli Izraelci do zaslíbené země (na cestu k ní), stejně při Kristově smrti na kříži rozpoltil, roztrhl chrámovou oponu, aby otevřel cestu k sobě samému (Mt 27,51; Mk 15,38; L 23,45). Kristus bojoval za nás.

V Bibli bývá **obraz moře** používán často ke znázornění síly, nebezpečí, rozdělení a bezbožnosti. „A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo“ (Zj 21,1 ČEP). Stejně tak je to i místo zapomenutí: „Opět se nad námi slituje, rozšlape naše nepravosti. Do mořských hlubin vhodíš všechny jejich hříchy“ (Mi 7,19 ČEP).

Ve vlaku cestuje mladík a čte Bibli. Najednou vykřikne: „Hospodin je borec, převedl Izraelity Rudým mořem!“ Spolucestující ho zchladí: „Prosím vás, na tom není nic zázračného, tam bylo jen 20 centimetrů vody.“ Mladík čte dál a po chvílce opět zvolá: „Hospodin je borec, utopil Egypťany ve 20 centimetrech vody!“

Nesnáze na cestě

Poté, co přešli Rudé moře, zpívají Mojžíš a Izraelité na oslavu Boha vítěznou píseň (Ex 15). Ta vypráví o tom, jak Bůh zničil egyptské vojsko, a připomíná, že je velký a svatý. Píseň oslavuje Boží sílu a milost. V šestnácté kapitole Exodu si Izraelité stěžují na nedostatek jídla na poušti, načez Bůh reaguje. Jak se postará o svůj lid?

CHLÉB Z NEBE

¹Potom vytáhli z Elimu. V patnáctý den druhého měsíce po jejich odchodu z Egypta přišla celá izraelská obec na poušť Sin ležící mezi Elimem a Sinajem. ²Na poušti pak celá izraelská obec reptala proti Mojžíšovi a Áronovi. ³Synové Izraele před nimi naříkali: „Proč jsme jen nezemřeli Hospodinovou rukou v Egyptě? Tam jsme sedávali nad hrnci masa a jídali chléb do sytosti! Vy jste nás ale odvedli sem na poušť, jen abyste celé toto shromáždění umořili hladem!“ ⁴**Tehdy Hospodin Mojžíšovi řekl: „Hle, nechám na vás pršet chléb z nebe! Lid bude každý den vycházet a sbírat, kolik potřebují na ten den. Vyzkouším, zda budou žít podle mých pokynů, či nikoli. ⁵Až budou šestého dne připravovat, co přinesli, ukáže se, že je toho dvakrát více, než kolik nasbírají každý den.“** ⁶Mojžíš a Áron tedy mluvili ke všem synům Izraele: „Večer poznáte, že vás z Egypta vyvedl Hospodin, ⁷a ráno spatříte Hospodinovu slávu, neboť slyšel vaše reptání proti Hospodinu. Vždyť kdo jsme my, že reptáte proti nám?“ ⁸Mojžíš pokračoval: „Až vám Hospodin dá večer k jídlu maso a ráno chléb do sytosti, poznáte, že Hospodin slyšel

vaše reptání proti němu. Kdo jsme my? Nereptáte proti nám, ale proti Hospodinu!“ ⁹Potom Mojžíš řekl Áronovi: „Řekni celé izraelské obci: „Přistupte před Hospodina, neboť slyšel vaše reptání.““ ¹⁰A tak Áron mluvil k izraelské obci, a když se obrátili k poušti, hle, v oblaku se tam ukázala Hospodinova sláva. ¹¹Hospodin promluvil k Mojžíšovi: ¹²„Slyšel jsem reptání synů Izraele. Řekni jim: „Za soumraku budete jíst maso a ráno se nasytíte chlebem, abyste poznali, že já jsem Hospodin, váš Bůh.““ ¹³Když nastal večer, přiletěly křepelky a zasypaly tábor. Ráno pak okolo tábora padala rosa. ¹⁴A když rosa přestala padat, hle, na poušti leželo cosi jako drobné lupínky, cosi jako drobné jíní na zemi. ¹⁵Když to synové Izraele spatřili, říkali jeden druhému: Man-hu („Co je to?“). Opravdu nevěděli, co to je. Mojžíš jim řekl: „To je ten chléb, který vám Hospodin dal za pokrm.“ ¹⁶Hospodin přikázal toto: „Nasbírejte si, kolik kdo potřebuje k jídlu, omer na osobu. Vezměte pro každého, koho máte ve stanu.““ ¹⁷Synové Izraele tak tedy učinili a nasbírali někdo více, někdo méně. ¹⁸Potom to měřili po omeru. Kdo nasbíral hodně, tomu nepřebylo, a kdo málo, neměl nedostatek. Každý nasbíral, kolik potřeboval k jídlu. ¹⁹Mojžíš jim řekl: „Ať si z toho nikdo nenechává na zítřek!“ ²⁰ale oni Mojžíše neposlechli. Někteří si něco nechali na zítřek, a to jim zčervivělo a zasmrádlo. Mojžíš se proto na ně hněval. ²¹A tak to sbírali každé ráno, kolik kdo potřeboval k jídlu (ve slunečním žáru se to totiž rozpouštělo). ²²Šestého dne se pak stalo, že toho pokrmu nasbírali dvakrát více – dva omery na osobu. Všichni vůdcové obce tedy přišli a oznámili to Mojžíšovi. ²³Ten jim řekl: „To je to, o čem Hospodin mluvil. Zítřa bude den odpočinku, svatá sobota pro Hospodina. Napečte, co se má péci, a uvařte, co se má vařit. Všechno, co zbude, si nechte do zásoby na zítřek.““ ²⁴A tak si to nechali na zítřek, jak Mojžíš přikázal, a nezasmrádlo to ani v tom nebyli červi. ²⁵Tehdy Mojžíš řekl: „Snězte to dnes, neboť dnes je Hospodinova sobota; dnes na poli nic nenajdete.“ ²⁶Šest dní budete sbírat, ale sedmého dne, v sobotu, nic nebude.“ ²⁷Sedmého dne pak někteří z lidu vyšli sbírat, ale nic nenašli. ²⁸Tehdy Hospodin Mojžíšovi řekl: „Jak dlouho budete odmítat zachovávat má přikázání a mé pokyny? ²⁹Nechápete, že vám sobotu dal Hospodin? Proto vám on sám dává šestého dne chléb na dva dny. Každý zůstaňte, kde jste. V sedmý den ať nikdo nevychází.““ ³⁰A tak lid sedmého dne odpočíval. ³¹Dům Izraele pak ten pokrm nazval mana. Byl jako semeno koriandru, bílý, a chutnal jako medový koláč. ³²Mojžíš řekl: „Hospodin přikázal toto: Naber toho jeden omer, ať je to uchováno pro všechna vaše pokolení. Ať vidí pokrm, jímž jsem vás krmil na poušti, když jsem vás vyvedl z Egypta.““ ³³Áronovi pak Mojžíš řekl: „Vezmi džbán, naplň jej omerem many a postav jej před Hospodina, ať je to uchováno pro všechna vaše pokolení.““ ³⁴A tak jej Áron postavil před Truhlou svědectví, aby to bylo uchováno, jak Hospodin přikázal Mojžíšovi. ³⁵Synové Izraele jedli manu čtyřicet let, dokud nevešli do země, v níž měli bydlet; tu manu jedli, dokud nepřišli k hranicím kanaánské země. ³⁶(Omer je desetina efy.)

Proč Izraelci na poušti Sin reptali?

.....

Co nechal Hospodin pršet z nebe?

.....

Čemu byla mana podobná?

.....

Kolik many si mohl každý Izraelita nasbírat?

.....

Jak dlouho dával Bůh Izraelcům manu?

.....

30

Proč bylo tak důležité,
aby Izraelité sbírali manu přesně podle Božích pokynů?

.....

Jak moc se vám daří být poslušní?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mana byla dostupná šest dní v týdnu a sedmý den nebyla vůbec. Vyberte si jednu věc, o které jste přesvědčeni, že se bez ní neobejde, a nejbližší sobotu ji nepoužívejte (např. mobil, počítač, jídlo, sladkosti). Následující týden danou věc používejte jen v nejnnutnějších případech (např. mobil k volání/chatování ohledně svých povinností, jídlo bez dobrot, které nemusíte jíst). O plnění výzvy řekněte členovi rodiny, aby vás povzbuzoval k úspěšnému splnění.

Omer je jednotka objemu pro suché plodiny, zhruba 3,6 litrů.

Láska a poslušnost jsou v Novém zákoně často spojovány. Bible učí, že láska k Bohu se projevuje v tom, že ho posloucháme.

Příklad 1 Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A kdo mě miluje, bude milován mým Otcem a já ho budu milovat a dám se mu poznat. (Jan 14,21)

Příklad 1 Ježíš mu odpověděl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo; můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a budeme žít s ním. (Jan 14,23)

31

Mojžíšovo „bojování“

Izraelci prožili pouští do zaslíbené země, jak se Bůh stará o jejich potřeby. Přesto mu Izraelci znovu nedůvěřují, reptají a hádají se, protože došli do místa, kde nebyla žádná voda. A Bůh opět pomůže. Izraelce nenechá ve štychu ani v prvním souboji s Amálekem. Jak Izraelci obstojí?

VODA ZE SKÁLY

¹Celá izraelská obec potom podle Hospodinova rozkazu vytáhla z pouště Sin na další cestu. Když se však utábořili v Refidimu, nebyla tam voda, aby lid mohl pít. ²Začali tedy na Mojžíše dotírat: „Dejte nám vodu, ať máme co pít!“ Mojžíš jim řekl: „Proč na mě dotíráte? Proč pokoušíte Hospodina?“ ³A tak tam lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. „Proč jsi nás vyvedl z Egypta?“ vyčítali mu. „Abys nás i s našimi syny a dobyt看kem umožil žízni!“ ⁴Mojžíš tedy volal k Hospodinu: „Co mám s tímto lidem dělat? Za chvíli mě ukamenují!“ ⁵Hospodin Mojžíšovi řekl: „Vyjdi před lid a vezmi s sebou některé z izraelských

stařešinů. Vezmi s sebou i svou hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi. ⁶Pohleď, já budu stát před tebou tam na té skále, na Orébu. Udeř do skály a vyjde z ní voda, aby lid měl co pít.“ A Mojžíš to před očima izraelských stařešinů učinil. ⁷**To místo pak pojmenoval Massa a Meriba, Pokušení a Svár, kvůli dotírání synů Izraele a proto, že pokoušeli Hospodina slovy: „Je mezi námi Hospodin, nebo ne?“**

BOJ S AMALEKEM

⁸Potom přitáhl Amalek a bojoval v Refidimu s Izraelem. ⁹Mojžíš tenkrát řekl Jozuovi: „Vyber si muže a vytáhni s nimi do boje proti Amalekovi. Já se zítra postavím na vrchol pahorku a budu mít v ruce Boží hůl.“ ¹⁰Jozue udělal, jak mu Mojžíš řekl, a bojoval s Amalekem. Mojžíš, Áron a Hur zatím vystoupili na vrchol pahorku. ¹¹A dokud Mojžíš držel ruku zvednutou, vítězil Izrael, jakmile však ruku nechával klesnout, vítězil Amalek. ¹²Když pak už Mojžíšovi ztěžkly ruce, vzali kámen, přistrčili ho pod něj a on si na něj sedl. Áron a Hur mu pak podpírali ruce každý z jedné strany, takže jeho ruce zůstaly na místě až do západu slunce. ¹³Tak Jozue porazil Amaleka i jeho lid mečem. ¹⁴Hospodin potom Mojžíšovi řekl: „Zapiš to na památku do knihy a vštěpuj Jozuovi, že Amalekovu památku naprosto vyhladím zpod nebe.“ ¹⁵Tehdy Mojžíš postavil oltář a nazval jej „Hospodin je má korouhev.“ ¹⁶Řekl totiž: „Ruka nad Hospodinovým trůnem dosvědčuje Hospodinův boj proti Amalekovi až do posledního pokolení.“

Co se událo v místě zvaném Refidim?

.....

Co udělal Mojžíš, když Izraelci reptali, že nemají vodu?

.....

Jakým způsobem Izraelci vyhráli bitvu s Amálekem?

.....

Co znamená na někoho dotírat, reptat?
Jaký je lék na reptání a nevděčnost?

.....

Na volnou A5 obkreslete svou dlaň s prsty. K tomu připište nápis „Bůh se o mě stará!“. Do ruky vepište, co všechno vám Pán Bůh dává.

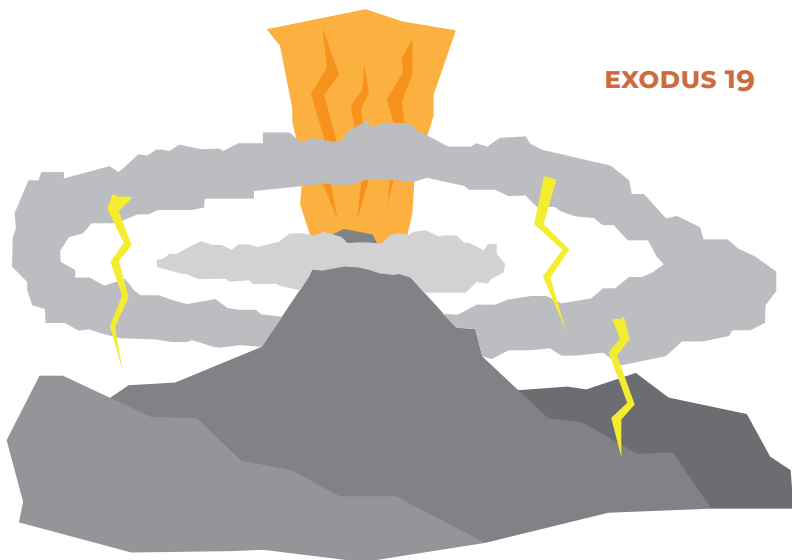

Voda je v Bibli často používána jako symbol očisty, obnovy a života (J 4,10–14). Ježíš sám sebe označuje za živou vodu, která uspokojuje duchovní žízeň a dává věčný život. Ježíšův odkaz na živou vodu souvisí s darem Ducha svatého, který vede k duchovní obnově, odpuštění hříchů a životu v radosti.

Voda ze skály – Bůh ukazuje Mojžíšovi místo, kde vytryskne voda. Sinajský vápenec je známý tím, že zadržuje vláhu. Tato příhoda a názvy Massa a Meriba se stávají synonymy pro vzdorovitost (viz Žd 3,7nn).

Boj proti Amálekovi – Jozue (muž, který se stane Mojžíšovým nástupcem) vede vybrané muže proti kočovnému kmeni Amálekovců odvozujícímu původ od Ezaua. Je to však Bůh, kdo dopřává Izraelcům vítězství, pokud Mojžíš drží ruce zvednuté vzhůru. Amálekovci se patrně snažili vytlačit Izraelce z úrodné oázy.

Mojžíš na Sinaji

V Exodu 17 si Izraelité stěžovali na nedostatek vody, a tak Mojžíš na Boží příkaz udeřil holí do skály a vytryskla voda. Následně bojovali proti Amálekovcům, kdy Izraelité zvítězili díky tomu, že Mojžíš držel zdvižené ruce. Po boji přišel Mojžíše navštívit jeho tchán Jitro a radil mu, aby se o soudní rozhodování dělil s dalšími muži (Ex 18). Mojžíš ho poslechl a jmenoval vůdce, kteří mu pomáhali řešit spory, čímž si zjednodušil práci.

V Exodu 19 se dozvíte, že si Bůh váží Izraelitů, a proto si je vybral za svůj „zvláštní poklad“. Uvidíte, jak se s nimi snaží mluvit, a to způsobem, který ukáže jeho moc a velikost. Připravte se na setkání s Bohem na hoře Sinaj.

SMLOUVA NA SINAJI S ZZRALCI

¹Přesně tři měsíce po vyjití z Egypta přišli synové Izraele na poušť Sinaj. ²Když totiž vytáhli z Refidimu, přišli na poušť Sinaj a tam postavili tábor. Izrael se utábořil naproti hoře. ³Mojžíš pak vystoupil k Bohu a Hospodin na něj z té hory zavolal: „Toto promluvíš k domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: ⁴Samí jste viděli, co jsem učinil Egypťanům a jak jsem vás nesl na orlích křídlech, abych vás přivedl k sobě. ⁵**Nyní tedy, budete-li opravdu poslouchat můj hlas a zachovávat mou smlouvu, budete mi zvláštním pokladem jako žádný jiný lid.** Ano, celý svět patří mně, ⁶ale vy mi budete královstvím kněží a svatým národem.“ Toto jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.“

⁷Mojžíš se vrátil, svolal stařešiny z lidu a předložil jim všechna tato slova, jež mu Hospodin přikázal. ⁸Všechnen lid mu společně odpověděl: „Budeme dělat vše, co Hospodin řekl!“ a Mojžíš vyřídil slova lidu Hospodinovi. ⁹Hospodin Mojžíšovi řekl: „Hle, já k tobě přijdu v hustém oblaku, aby lid slyšel, jak s tebou mluvím, a aby i tobě věřil navěky.“ Mojžíš pak Hospodinu opět vyřídil slova lidu. ¹⁰Hospodin Mojžíšovi řekl: „Jdi k lidu a dnes i zítra je posvěcuj. Ať si vyperou šaty ¹¹a připraví se na třetí den, neboť třetího dne Hospodin sestoupí před očima všeho lidu na horu Sinaj. ¹²Vymezíš lidu hranice ze všech stran a řekneš: ‚Neopovažujte se vystoupit na horu nebo se jen dotknout jejího okraje. Každý, kdo se dotkne hory, musí zemřít, ¹³ovšem bez doteku lidské ruky. Bude ukamenován nebo zastřelen šípem. Ať už to bude zvíře nebo člověk, nesmí zůstat naživu.‘ Na horu budou smět vystoupit, teprve až zazní dlouhé troubení rohu.“ ¹⁴Mojžíš tedy sestoupil z hory k lidu, posvětil je a oni si vyprali šaty. ¹⁵Řekl lidu: „Připravte se na třetí den; vyvarujte se manželského styku.“ ¹⁶Ráno třetího dne pak nastalo hřmění a blýskání. Nad horou se objevil těžký oblak a znělo mocné troubení rohu. Všechnen lid v táboře se trásl. ¹⁷Mojžíš vyvedl lid z tábora vstříc Bohu a lid se postavil při úpatí hory. ¹⁸Hora Sinaj byla celá zahalena kouřem, neboť na ni Hospodin sestoupil v ohni. Stoupal z ní dým jako z pece a celá hora se mohutně otřásala. ¹⁹Troubení rohu sílilo stále více, Mojžíš mluvil a Bůh mu odpovídal hromovým hlasem. ²⁰Hospodin sestoupil na vrchol hory Sinaj. Hospodin zavolal Mojžíše na vrchol hory a ten tam vystoupil. ²¹Hospodin Mojžíšovi řekl: „Jdi dolů a varuj lid, ať se nepokoušejí proniknout k Hospodinu, aby ho spatřili. Mnoho by jich padlo. ²²Také kněží, kteří přistupují k Hospodinu, ať se posvětí, aby se na ně Hospodin neobořil.“ ²³„Lid nemůže vystupovat na horu Sinaj,“ odpověděl Mojžíš Hospodinu. „Sám jsi nás přece varoval slovy: ‚Ohranič horu a posvěť ji.‘“ ²⁴„Jdi dolů!“ opakoval Hospodin. „Potom se vrátíš nahoru spolu s Áronem. Kněží ani lid ať se však nepokoušejí proniknout vzhůru k Hospodinu, aby se na ně neobořil.“ ²⁵Mojžíš tedy sestoupil k lidu a řekl jim to.

Kam došel izraelský lid tři měsíce po vyjití z Egypta?

.....

.....

Jaká slova měl Mojžíš lidu od Hospodina vyřídít?

.....

.....

Co slíbil Hospodin, pokud budou Izraelité poslouchat a zachovávat jeho smlouvu?

.....
.....
.....
.....

Jak se měl lid připravit na třetí den, kdy Hospodin sestoupí na horu?

.....
.....
.....
.....

Co se stalo na hoře Sinaj třetího dne ráno?

.....
.....
.....
.....

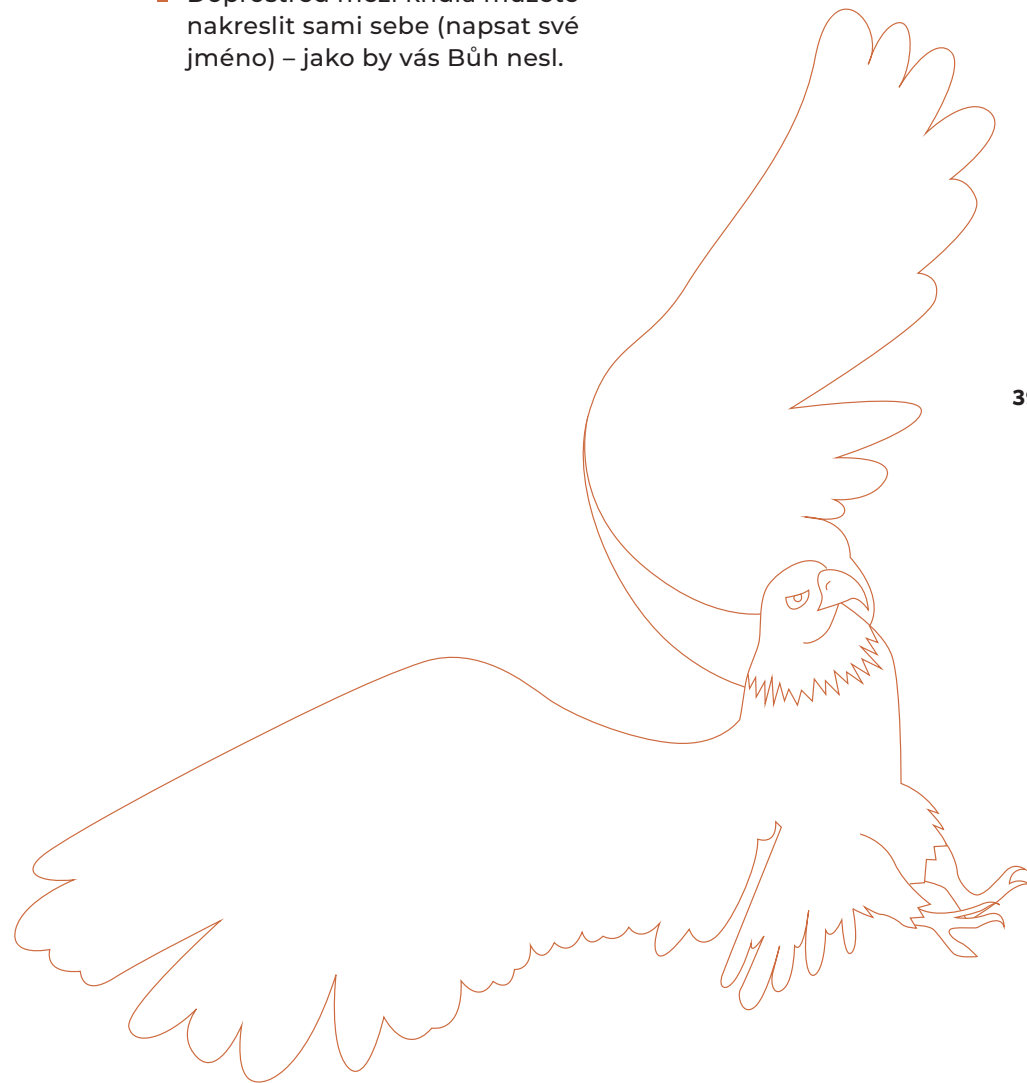

Jak prožívají setkání s Bohem lidé dnes? Zkuste si přečíst životní příběh nějakého křesťana, např. na webu zivotviry.cz/rubriky/pribehy.

V textu se píše, že Bůh lid nesl na orlích křídlech. Zkuste si do každé letky na křídlech napsat nebo nakreslit:

- Věci, které vám pomáhají cítit se blízko Bohu.
- Chvilky, kdy jste se cítili, že vás Bůh chrání nebo vám pomáhá.
- Doprostřed mezi křídla můžete nakreslit sami sebe (napsat své jméno) – jako by vás Bůh nesl.

V Exodu 19,6 Bůh říká: „Budete mi královstvím kněží a svatým národem.“ O mnoho století později použije apoštol Petr v Novém zákoně v 1. listě Petrově 2,9 téměř stejná slova pro křesťany: „Vy však jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu.“

To znamená, že si Bůh přeje, aby všichni věřící, nejen lidé z Izraele, žili jako jeho zvláštní lid – přinášeli světlo ostatním, dělali dobré věci a ukazovali na Boha svým životem.

Smlouva je dohoda mezi dvěma stranami. V Bibli je to slib mezi Bohem a lidmi. Bůh slíbil, že bude Izrael chránit a vést, a lid slíbil, že ho bude poslouchat.

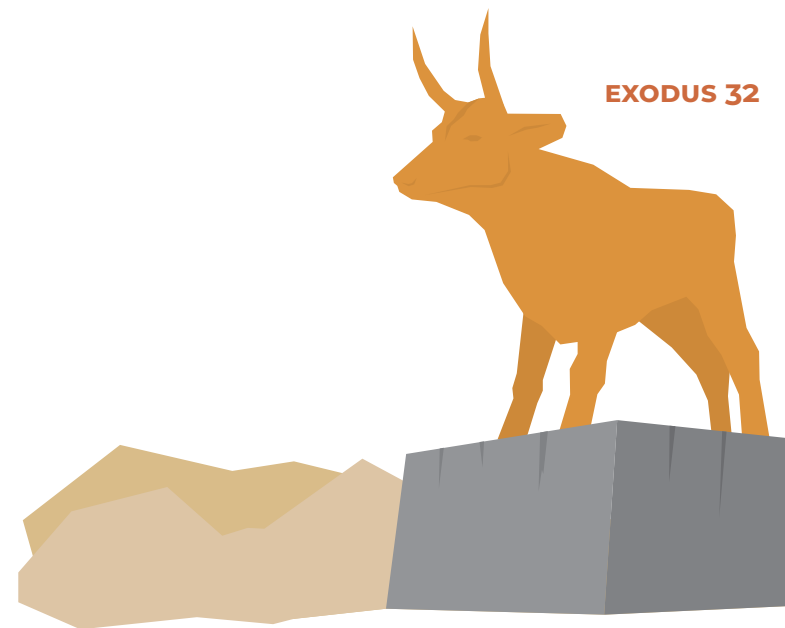
Království kněží znamená, že má být celý národ vzorem pro ostatní. Izraelci mají být spravedliví, laskaví, žít podle Božích pravidel, aby ostatní viděli, jaký Bůh je. Je to pozvání, aby měl každý člověk s Bohem blízký vztah a svým životem ukazoval na Boha ostatním.

40 Svatý národ znamená oddělený pro Boha, jiný než svět kolem. Neznačená dokonalý, ale takový, který Boha poslouchá a důvěřuje mu.

Posvětit se znamená připravit se na něco zvláštního s Bohem, třeba tichým časem, modlitbou nebo tím, že se vzdáme něčeho rušivého.

Hospodinův hlas a oblak – Bůh často mluvil jinak než lidé, třeba hromem, kouřem nebo oblakem, aby ukázal svou velikost a aby si lid uvědomil, že Bůh je svatý a není obyčejný.

EXODUS 32

Mojžíšova ochota obětovat se za lid

Bůh se dává lidu poznat na hoře Sinaj skrze mrak, oheň, hřmění a dunění. Mojžíš později na horu vystupuje a dostává tam od Boha dvě kamenné desky s Božími příkázáními. Lidé však dostali strach, že se Mojžíš už nevrátí a toužili mít takového boha, kterého by mohli vidět. Áron jim tedy udělá sochu zlatého telete, kterou lid oslavuje jako svého zachránce. Bůh chce lid vyhubit, ale Mojžíš se za ně přimlouvá, vrací se do tábora, kde dá lidem jasně najevo, že jednají špatně.

41

ZLATÉ TELE

¹Když lid viděl, že se Mojžíš z hory dlouho nevrací, shromáždili se kolem Árona. „Honem, udělej nám boha, který by nás vedl!“ pobízeli ho. „Kdo ví, co je s tím Mojžíšem, který nás vyvedl z Egypta.“ ²Áron jim řekl: „Strhejte svým ženám, synům i dcerám zlaté náušnice a přineste je ke mně.“ ³Všechni lidé si tedy strhali zlaté náušnice a přinesli je k Áronovi. ⁴Ten od nich to zlato přijal, vytvaroval formu a odlil z toho sochu telete. Tehdy zvolali: „Toto je tvůj bůh, Izraeli, ten tě vyvedl z Egypta!“ ⁵Když to Áron uviděl, postavil před sochou oltář. Potom oznámil: „Zítřka bude Hospodinova slavnost!“ ⁶Nazítří pak vstali časné zrána, obětovali zápalné oběti a pořádali obětní hody. Lid se posadil, aby jedl a pil, a pak vstali, aby se povyrazili. ⁷Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Hned sestup dolů! Tvůj lid, který jsi vyvedl z Egypta, spáchal zvrácenost.“

⁸Brzy sešli z cesty, kterou jsem jim přikázal. Odlili sochu telete, klaněli se mu, obětovali mu a říkali: „Toto je tvůj bůh, Izraeli, ten tě vyvedl z Egypta!“
⁹Hospodin Mojžíšovi řekl: „Pozoruj tento lid – ó, jak je tvrdošijný!“¹⁰Nech mě, ať je zachvátí plamen mého hněvu; vyhladím je, ale z tebe učiním veliký národ!“¹¹Mojžíš se snažil Hospodina, svého Boha, upokojit: „Hospodine, proč hoříš hněvem proti svému lidu? Vždyť jsi jej vyvedl z Egypta velikou silou a mocnou rukou.“¹²Proč mají Egyptané říkat: ‚Vyvedl je zlomyslně, aby je pobil na horách, aby je vyhladil z povrchu země? Zastav plamen svého hněvu! Upust’ od neštěstí, jež proti svému lidu zamýšlíš!‘¹³Vzpomeň na Abrahama, Izáka a Izraele, své služebníky. Vzpomeň, jak jsi jim sám při sobě přísahal: ‚Rozmnožím vaše semeno jako hvězdy na nebi. Celou tuto zem dám vašemu semeni, jak jsem řekl, aby ji zdělili navěky!‘“¹⁴A Hospodin upustil od neštěstí, které proti svému lidu zamýšlel.¹⁵Mojžíš se otočil a sestoupil z hory. Měl v ruce dvě Desky svědectví, desky popsané z obou stran, popsané zepředu i zezadu.¹⁶Ty desky byly Boží dílo a to písmo bylo Boží písmo vyryté na deskách.¹⁷Když Jozue uslyšel hluk křičícího lidu, řekl Mojžíšovi: „Z tábora zní hluk boje!“¹⁸Ten však odpověděl: „To není jásot vítězství, to není poražených křik – já slyším prozpěvování!“¹⁹Jakmile se přiblížil k táboru, spatřil to tele a tance. Mojžíš vzplanul hněvem. Desky, které měl v ruce, zahodil a roztříštil je pod onou horou.²⁰Pak vzal to tele, které si udělali, roztavil je v ohni, rozdrtil na prach, rozptýlil na hladinu vody a dal pít synům Izraele.
²¹Pak Mojžíš řekl Áronovi: „Co ti tento lid udělal, že jsi je přivedl do takového hříchu?“²²Áron odpověděl: „Nehněvej se, pane můj. Sám víš, jaké má tento lid sklony ke zlému.“²³Řekli mi: ‚Udělej nám boha, který by nás vedl! Kdo ví, co je s tím Mojžíšem, který nás vyvedl z Egypta.‘²⁴Odpověděl jsem jim: ‚Kdo má zlato, strhněte si je!‘ Oni mi je dali, a když jsem to hodil do ohně, vzniklo tohle tele!“²⁵Mojžíš viděl, jak je lid zdivočelý. (Áron je totiž k posměchu jejich protivníků nechal zdivočet.)²⁶Postavil se tedy k bráně tábora a zvolal: „Kdo je Hospodinův, ke mně!“ Shromáždili se kolem něj všichni synové Leviho.
²⁷Mojžíš jim řekl: „Takto praví Hospodin, Bůh Izraele: Každý si připásejte k boku meč. Procházejte táborem od brány k bráně a každý pobíjejte i své bratry, přátele a příbuzné!“²⁸Leviho synové se zachovali podle Mojžíšova slova, a toho dne padlo z lidu na tři tisíce mužů.²⁹Mojžíš totiž řekl: „Vstupte dnes do služby Hospodinu, i kdyby měl každý jít proti svému synu nebo bratru. Tak na sebe dnes přivedete požehnání.“³⁰Druhého dne Mojžíš lidu řekl: „Spáchali jste veliký hřích. Nyní však vystoupím k Hospodinu – snad ho ohledně vašeho hříchu usmírím.“³¹**A tak se Mojžíš vrátil k Hospodinu. „Běda!“ zvolal. „Tento lid spáchal veliký hřích; udělali si boha ze zlata!“³²Kéž bys jim ten hřích nyní odpustil... A pokud ne, vymaž mne prosím z knihy, kterou píšeš.“**³³Hospodin Mojžíšovi odpověděl: „Ze své knihy vymažu toho, kdo proti mně zhřešil.“³⁴Nyní však jdi a ved’ lid, kam jsem ti řekl. Hle, můj anděl půjde před tebou. Až však přijde den zúčtování, potrestám je za jejich hřích.“
³⁵Hospodin pak udeřil na lid za to, že si udělali to tele, to, které udělal Áron.

Z čeho udělal Áron sochu?

Co přinesl Mojžíš z hory?

Jak zareagoval Mojžíš na to, když uviděl zlatou sochu?

Řekněte svými slovy, co odpověděl Áron, když se ho Mojžíš zeptal na důvod výroby zlatého telete?

O co prosil Mojžíš Boha?

Při jaké teplotě se taví zlato?

Řekli jste si někdy, že už dál nebudete čekat na někoho, kdo by vám pomohl? Vzali jste věci do vlastních rukou, i když to nebylo úplně ideální? Jak to nakonec dopadlo?

Co děláte, když vás něco naštve?
Zavřete se do pokoje, křičíte nebo raději odejdete?

.....
.....

Je pro vás snadné říct „promiň“, když uděláte chybu?
Nebo raději hledáte výmluvy?

.....
.....

Kvůli komu jste se někdy museli něčeho vzdát? Stálo to za to?

.....
.....

Izraelité žili 400 let v Egyptě, kde lidé uctívali různé bohy, z nichž mnozí byli zobrazováni jako zvířata nebo lidé se zvířecími prvky. Možná i proto toužili po něčem, co by viděli, protože neviditelný Bůh se vymyká lidským představám. Modlářství je ve Starém zákoně na mnoha místech přirovnáváno k duchovní nevěře.

Vymazání z **Hospodinovy knihy** znamenalo ztrátu Boží přízně, odmítnutí Bohem (viz Zjevení 3,5).

Vytvořte sošku telete (třeba z roztaveného vosku)
a pak ji kreativním způsobem zničte.

Bůh nám zakázal, abychom si ho zobrazovali (Ex 20,4).
Protože Mojžíš první kamenné desky v hněvu rozbil,
musel je vytesat znovu (Ex 34).

Apoštol Pavel vyjadřuje svou velkou touhu po záchraně
Izraele (Ř 9,3). Podobně jako Mojžíš byl ochoten se obětovat
kvůli záchraně jiných.

Apoštol Pavel vybízí Efezské, aby dobře zpracovávali svůj hněv
a vyhnuli se hříšnému chování. Ježíš zemřel na kříži proto, aby
nám lidem mohl Bůh odpustit hříchy. Ježíš se vzdal blízkosti
svého nebeského Otce, aby sám zakusil Boží trest, který si
zasloužíme my. Mojžíš vyjádřil ochotu snášet potupu s lidem,
který vedl. Ježíš to skutečně udělal.

Vzpouora proti Mojžíšovi

Zatímco Mojžíš mluvil s Bohem na hoře, Izraelci se dopustili velkého hříchu. Přečtěte si pozorně následující věty a seřadte je od 1 do 6 tak, jak se příběh odehrál.

- Mojžíš rozbije desky a zničí tele.
- Lidé uctívají tele.
- Áron vytvoří zlaté tele.
- Mojžíš se modlí za odpuštění pro lid.
- Levité se postaví na Boží stranu.
- Lidé jsou netrpěliví, Mojžíš je dlouho pryč.

V této kapitole bude Mojžíš čelit pomluvám od svých sourozenců. Bohu se to nelíbilo a rázně zasáhl. Co udělal Bůh a usmířili se sourozenci nakonec?

VZPOURA MOJŽÍŠOVÝCH SOUROZENCŮ

¹Miriam pak s Áronem pomlouvala Mojžíše kvůli kúšské ženě, kterou si vzal: „Vzal si za ženu Kúšanku!“ ²Říkali také: „Mluví snad Hospodin jen skrze Mojžíše? Nemluví také skrze nás?“ A Hospodin to slyšel. ³(Mojžíš byl velmi pokorný člověk, nejpokornější ze všech lidí na zemi.) ⁴Hospodin ihned Mojžíšovi, Áronovi a Miriam řekl: „Všichni tři jděte ke Stanu setkávání!“ Všichni

tři tedy šli. ⁵Hospodin sestoupil v oblakovém sloupu, postavil se u vchodu do Stanu a zvolal: „Árone a Miriam!“ A když ti dva přišli, ⁶řekl: „Slyšte má slova: Je-li mezi vámi Hospodinův prorok, dám se mu poznat skrze vidění, promluví k němu skrze sen. ⁷S mým služebníkem Mojžíšem je to však jiné, jemu byl svěřen můj celý dům! ⁸**S ním rozmlouvám tváří v tvář, zřetelně, a ne v hádankách, spatřuje Hospodina tak, jak je! Jak to, že jste se nezalekli pomluvit mého služebníka Mojžíše?**“ ⁹Hospodin proti nim vzplanul hněvem a odešel. ¹⁰Oblak se vzdálil od Stanu a hle, Miriam byla malomocná, bílá jako sníh! Když se Áron otočil k Miriam a spatřil, že je malomocná, ¹¹řekl Mojžíšovi: „Odpusť, můj pane! Netrestej nás prosím za hřích, který jsme tak pošetile spáchali. ¹²Prosím, ať má sestra není jako mrtvý plod, co vyšel z lůna matky s tělem napůl zetlelým!“ ¹³Mojžíš tedy volal k Hospodinu: „Snažně prosím, Bože, uzdrav ji!“ ¹⁴Hospodin Mojžíšovi odpověděl: „Kdyby jí otec plivl do tváře, nenesla by tu hanbu sedm dní? Ať je tedy na sedm dní vykázána z tábora; teprve pak bude přijata zpět.“ ¹⁵Miriam tedy byla na sedm dní vykázána z tábora. Lid se nehnul dál, dokud Miriam nebyla přijata zpět. ¹⁶Potom lid vytáhl z Chacerotu a utábořil se v poušti Paran.

Proč mluvili Miriam a Áron proti Mojžíšovi?

.....

Jak popsal Bůh Mojžíšův vztah s ním?

.....

Jaký trest postihl Miriam?

.....

Co udělal Áron, když viděl nemocnou Miriam?

.....

Co dělal lid, dokud nebyla Miriam přijata zpět?

.....

Když o tobě někdo špatně mluví, dokážeš se za něj pomodlit?

V čem jste ty a tvůj sourozenec (kamarád) jedineční?

Co máš, co druzí nemají? (Nemáme na mysli materiální věci, ale např. nějakou vlastnost, atp.)

Odpovědi vám mohou pomoci soustředit se na vlastní silné stránky a méně si všimnout druhých. Porovnávání odvádí pozornost od osobního rozvoje a narušuje vztahy.

Pomluva je pořád aktuální – ve škole, na internetu, v práci. Za zlými slovy bývá závist, nejistota nebo pýcha. Zkuste jako Mojžíš zachovat klid a modlit se i za ty, kdo ubližují. Ježíš se přimlouval za své nepřátele do poslední chvíle slovy: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co dělají!“ (L 23,34)

Kúšanka – Žena, kterou si Mojžíš vzal za manželku. Byla z cizí země (Kúš = pravděpodobně dnešní Etiopie).

Stan setkávání – Posvátný stan, kde se Mojžíš setkával s Bohem.

Pomluva – Když někdo říká něco špatného o druhém za jeho zády, často nepravdivě nebo zbytečně.

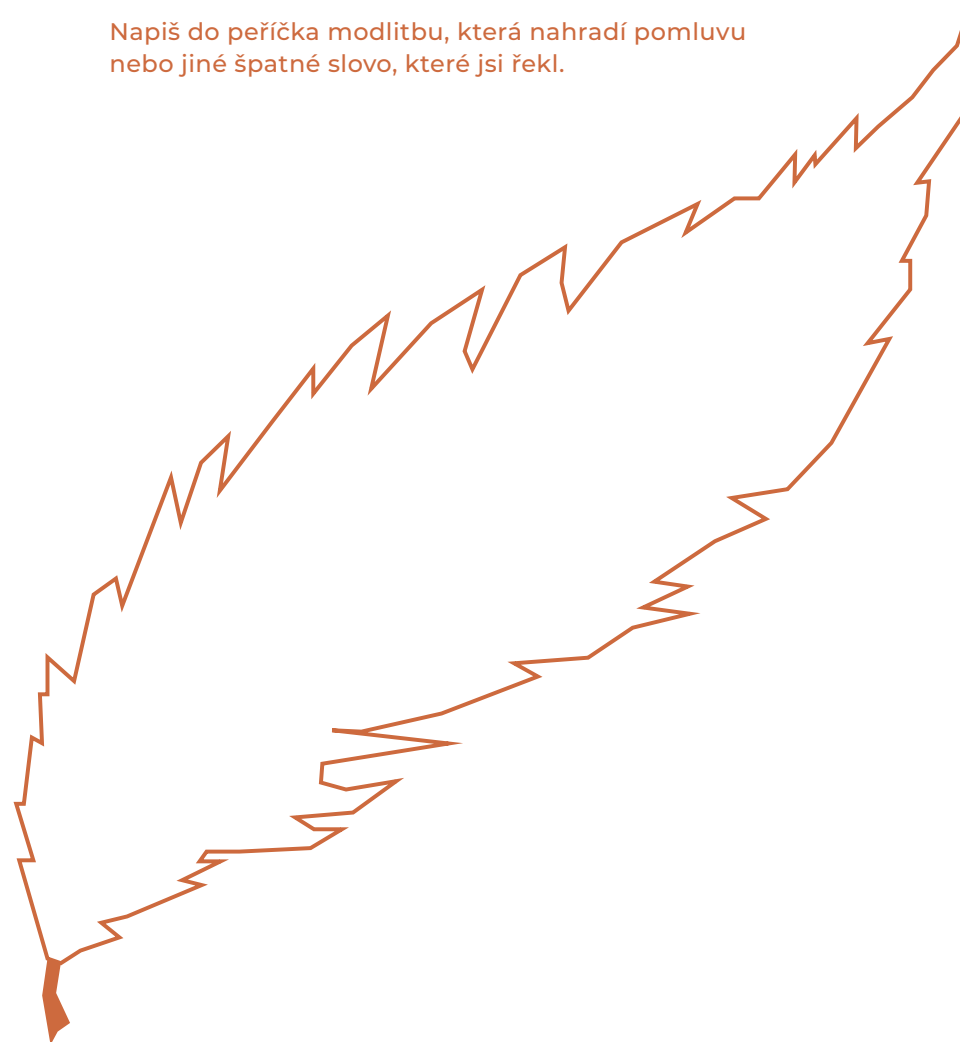
Malomocenství – Vážná kožní nemoc, při které lidem zbělela kůže a museli být odděleni od ostatních.

Tváří v tvář – Znamená velmi blízko, upřímně a otevřeně. Tak mluvil Bůh s Mojžíšem.

Jeden starý židovský příběh krásně osvětluje sílu pomluvy. Vypráví o žákovi, který šířil pomluvy o svém učiteli. Jednou ho přepadly výčitky svědomí a přišel za učitelem, aby ho požádal o odpuštění. Učitel mu odpověděl: „Jestliže chceš odčinit, co jsi napáchal, vezmi několik polštářů a rozřízni je, aby mohl vítr rozptýlit peří po kraji.“ Žák to provedl. Poté mu učitel řekl: „A teď jdi a sesbírej všechna pírka.“ Žák protestoval: „To přece nejde. Vítr už rozesl peří do všech stran.“ A moudrý učitel mu vysvětlil: „Začínáš chápat, jakou moc má slovo. Jedinkrát jsi vypustil škodlivou pomluvu a ta se šíří všemi směry. Je těžké škodu odčinit.“

Napiš do peříčka modlitbu, která nahradí pomluvu nebo jiné špatné slovo, které jsi řekl.

Mojžíšova nedůvěra

Zopakujte si obsah předchozí kapitoly pomocí této doplňovačky:

50 a pomlouvali Mojžíše, že si vzal cizinku. Bůh si je zavolal ke stanu setkávání a řekl jim, že s Mojžíšem mluví jinak než s ostatními, že s ním rozmlouvá Pak se oblak od stanu vzdálil a Miriam onemocněla. Áron poprosil Mojžíše o Mojžíš se k Bohu, aby Miriam uzdravil.

V další kapitole se podíváme na to, jak Mojžíš s Áronem udělali v rozčilení chybu, a také na to, jak na jejich jednání pohlížel Bůh.

SELHÁNÍ MOJŽÍŠE A ÁRONA

¹Celá izraelská obec dorazila v prvním měsíci na poušť Cin. Lid pobýval v Kádeši. Tam zemřela Miriam a tam byla pochována. ²Obci tam ale chyběla voda, a tak se srotili proti Mojžíšovi a Áronovi ³a lid se pustil s Mojžíšem do sváru. „Ó, proč jsme nezemřeli, když naši bratři umírali před Hospodinem!“ ⁴Volali. „Proč jste zavedli Hospodinovo shromáždění sem do pouště? Abychom tu my i náš dobytek zemřeli?“ ⁵Proč jste nás odvedli z Egypta? Abyste nás přivedli na toto bídné místo? Tohle není místo pro obilí, fíky, víno ani granátová jablka! Není tu ani voda k pití!“ ⁶Mojžíš tedy s Áronem odešel od shromáždění ke vchodu do Stanu setkávání. Padli na tvář a vtom se jim ukázala Hospodinova sláva. ⁷Hospodin promluvil k Mojžíšovi: ⁸„Vezmi hůl

a spolu se svým bratrem Áronem shromáždí obec. Před jejich očima řeknete skále, ať vydá vodu. Vyvedeš jim vodu ze skály, aby obec i dobytek měli co pít.“ ⁹Mojžíš tedy podle jeho rozkazu vzal hůl, která byla před Hospodinem. ¹⁰Spolu s Áronem pak svolal shromáždění před skálu. Řekl jim: „Nuže, slyšte, vy buřiči – máme vám z této skály vyvést vodu?“ ¹¹Nato se Mojžíš rozpřáhl a dvakrát udeřil holí do skály. Vytrysklo z ní tolik vody, že se napila obec i jejich dobytek. ¹²**Hospodin ale Mojžíšovi a Áronovi řekl: „Protože jste mi nevěřili a neprokázali před syny Izraele mou svatost, nedovedete toto shromáždění do země, kterou jim dávám!“** ¹³To je ta Mej-meriba, Voda sváru, kde se synové Izraele svářili s Hospodinem a Hospodin jim prokázal svou svatost.

EDOMSKÝ ODPOR

¹⁴Mojžíš z Kádeše vyslal posly k edomskému králi se slovy: „Toto praví tvůj bratr Izrael: Jistě víš o všech útrapách, které nás potkaly. ¹⁵Naši otcové sestoupili do Egypta a v té zemi jsme dlouho bydleli. Egypťané ale s námi a s našimi otci začali nakládat zle. ¹⁶Volali jsme tedy k Hospodinu a vyslyšel nás, poslal svého anděla a vyvedl nás z Egypta. Hle, nyní jsme ve městě Kádeš u hranic tvého území. ¹⁷Nech nás prosím projít tvou zemí. Nepůjdeme přes pole ani vinice, nebudeme pít vodu ze studní. Půjdeme Královskou cestou a neodbočíme napravo ani nalevo, dokud nepřejdeme tvé území.“ ¹⁸Edom však řekl: „Neprojdeš mou zem. Jinak proti tobě vytáhnu s mečem!“ ¹⁹Synové Izraele mu odpověděli: „Půjdeme po silnici. Kdybychom se my nebo náš dobytek napili tvé vody, zaplatíme ji. Nejde o nic víc, chceme jen pěšky projít.“ ²⁰Edom však řekl: „Neprojdeš!“ a vytáhl proti nim s velikým a mocným vojskem. ²¹Edom odepřel Izraeli průchod svým územím, a tak jej Izrael musel obejít.

ÁRONOVA SMRT

²²Celá izraelská obec vytáhla z Kádeše a dorazila k hoře Hór. ²³Na hoře Hór u hranic edomské země řekl Hospodin Mojžíšovi a Áronovi: ²⁴„Áron bude připojen ke svému lidu. Nevejde do země, kterou dávám synům Izraele, protože jste se u Mej-meriby vzepřeli mému příkazu. ²⁵Vezmi Árona i jeho syna Eleazara a vyveď je na horu Hór. ²⁶Svlékni Áronovi roucho a obleč je jeho synu Eleazarovi. Áron pak bude připojen ke svému lidu – zemře tam.“ ²⁷Mojžíš tedy učinil, jak mu Hospodin přikázal; před očima celé obce vystoupili na horu Hór. ²⁸Mojžíš svlékl Áronovi jeho roucho a oblékl je jeho synu Eleazarovi. Tam, na vrcholu hory, pak Áron zemřel a Mojžíš sestoupil z hory s Eleazarem. ²⁹Když celá obec viděla, že Áron zemřel, celý dům Izraele ho oplakával po třicet dní.

Kde zemřela Miriam?

.....

Co udělali Izraelci, když jim došla voda?

.....

Čím udeřil Mojžíš do skály?

.....

Jaký význam má místo pojmenované Mej-meriba (Voda sváru)?

.....

Komu oblékl Mojžíš Áronovo roucho?

.....

Jaký je rozdíl mezi verši 7–8 a 10–11?

Vzpomeňte si na svou poslední chybu (hřích).
Napište krátké odpovědi na následující otázky:

Co se stalo?

.....

Jak jste se věc pokusili napravit?

.....

Co jste se díky tomu naučili?

.....

Kdo o tom ví?

.....

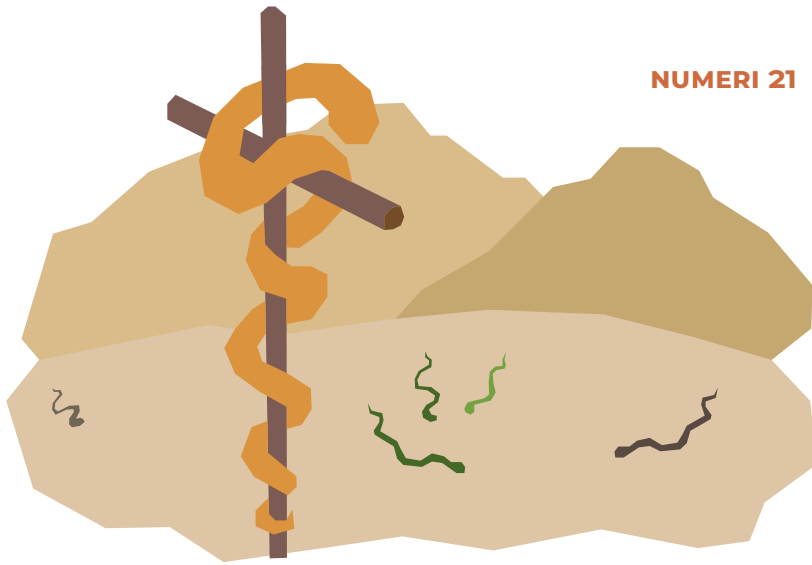
V Novém zákoně najdeme výklad tohoto starozákonního příběhu u apoštola Pavla v 1. Korintským 10,4: „Pili tyž duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus.“

Skála, ze které vytryskla voda, je obrazem Ježíše Krista. Ze skály proudí voda, která zachraňuje, podobně jako Ježíš dává živou vodu, která přináší život. Dnes lidé také žízní. Mnozí doslova, ale mnozí také hlavně po lásce, odpuštění, přijetí. Ježíš je jako ta skála, z něho můžeš „pít“ vždy, když potřebuješ posilu nebo naději.

Královská stezka – Hlavní obchodní a cestovní trasa. Izraelci slíbili, že po ní projdou bez škod, ale nebyli vpuštěni.

Roucho velekněze – Zvláštní oděv velekněze, který sloužil Bohu. Když Áron umíral, předal ho svému synovi jako symbol předání služby.

Bronzový had

Izraelité opět neměli vodu a reptali proti Mojžíšovi a Áronovi, ti přitom porušili Boží příkaz, za což nesměli vstoupit do zaslíbené země. Na konci 20. kapitoly zemřel Áron na hoře Hór a knězem se stal jeho syn Eleazar.

Život na poušti byl těžký a Izraelci začali reptat, což Bůh potrestal sesláním jedovatých hadů. Následující příběh nám ukazuje, že i když jsme v nesnázích, můžeme důvěřovat Bohu, který nás těžkostmi provede.

PRVNÍ VÍTĚZSTVÍ

¹Když aradský král, Kananejce sídlící v Negevu, uslyšel, že Izrael přichází atarimskou cestou, napadl Izrael a některé z nich zajal. ²Izrael tehdy složil slib Hospodinu: „Vydáš-li tento lid do našich rukou, zničíme jejich města jako prokletá.“ ³Hospodin Izrael vyslyšel, vydal mu Kananejce a Izrael je i s jejich městy vyhladil jako prokleté. To místo pak nazvali Chorma, Klatba.

BRONZOVÝ HAD

⁴Aby se vyhnuli edomské zemi, táhli od hory Hór směrem k Rudému moři. Lid ale na cestě ztratil trpělivost ⁵a začal Bohu a Mojžíšovi vyčítat: „Proč jste nás odvedli z Egypta? Abychom zemřeli na poušti? Není tu chléb, není tu voda a ten mizerný pokrm se nám už hnusí!“ ⁶Hospodin tedy na lid poslal jedovaté

hady. Na jejich uštknutí mnoho lidí v Izraeli zemřelo. ⁷Lid pak přišel k Mojžíšovi se slovy: „Zhřešili jsme, když jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě. Modli se k Hospodinu, ať nás zbaví těch hadů!“ A tak se Mojžíš za lid modlil. ⁸**Hospodin řekl Mojžíšovi: „Udělej si jedovatého hada a připevni ho na kůl. Každý, kdo se na něj podívá, bude žít.“** ⁹Mojžíš tedy udělal bronzového hada a připevnil ho na kůl. Když někoho uštkl had a on se podíval na toho bronzového hada, zůstal naživu.

CESTA ZAJORDÁNÍM

¹⁰Synové Izraele pak táhli dál a utábořili se v Obotu. ¹¹Z Obotu táhli dál a utábořili se v Ije-abarimu na poušti, která na východě sousedí s Moábem. ¹²Odtud táhli dál a utábořili se v údolí Zered. ¹³Odtud táhli dál a utábořili se na druhé straně řeky Arnon, na poušti, která vybíhá z emorejského území. (Arnon totiž tvoří hranici mezi Moábem a Emorejci.) ¹⁴Kniha Hospodinových bojů se o něm zmiňuje: „Vaheb v Sufě a údolí Arnonu, ¹⁵svahy údolí, jež se táhne ke vsi Ar a k moábské hranici se přimyká.“ ¹⁶Odtud pak táhli do Beéru; to je ta studna, kde Hospodin řekl Mojžíšovi: „Shromáždí lid a dám jim vodu.“ ¹⁷Tehdy Izrael zpíval tuto píseň: „Tryskej, studnice! Prozpěvujte o ní: ¹⁸Vúdcové kopali studnici, přední z lidu ji hloubili žezlem a svými holemi.“ Z pouště pak táhli do Matany, ¹⁹z Matany do Nachalielu, z Nachalielu do Bamotu ²⁰a z Bamotu ke strži v moábském kraji při vrcholu Pisgy tyčící se nad pustinou.

PORÁŽKA SICHONA A OGA

²¹Izrael vyslal posly k emorejskému králi Sichonovi se slovy: ²²„Chtěl bych projít tvou zemí. Neodbočíme do polí ani do vinic, nebudeme pít vodu ze studní. Půjdeme Královskou cestou, dokud nepřejdeme tvé území.“ ²³Sichon ale Izraeli nedovolil projít svým územím. Shromáždil všechny svůj lid a vytáhl proti Izraeli na poušť. Když dorazil do Jahcy, napadl Izrael. ²⁴Ten jej však porazil ostřím meče a obsadil jeho zem od Arnonu po Jabok, až k území Amonců (hranice Amonců byla totiž opevněná). ²⁵Tak Izrael zabral všechna emorejská města a usadil se v nich, včetně Chešbonu a všech jeho vesnic. ²⁶Chešbon byl městem emorejského krále Sichona, který bojoval s dřívějším králem Moábu a vzal mu všechnu jeho zem až po Arnon. ²⁷Proto vypravěči říkají: „Jen jděte do Chešbonu, zkuste ho vystavět, zkuste opevnit město Sichonovo! ²⁸Z Chešbonu totiž vyšlehl oheň, z města Sichonova plamen, jenž pohltil Ar Moábský, obyvatele arnonských návrší. ²⁹Běda tobě, Moábe! Kemošův lide, zahyneš! Ze svých synů učinil běžence, ze svých dcer zajatkyně Sichona, krále Emorejců. ³⁰Svrhli jsme je, zničeno vše od Chešbonu až k Dibonu; plenili jsme je až k Nofachu, oheň plál až k Medebě.“ ³¹Tak se Izrael usadil v zemi Emorejců. ³²Mojžíš poslal vyzvědače do Jaezeru. Dobyli jeho

vesnice a vyhnali Emorejce, kteří tam bydleli. ³³Potom se obrátili a vydali se vzhůru směrem k Bášanu. Bášanský král Og však proti nim s celým svým lidem vytáhl a utkal se s nimi u Edrei. ³⁴Hospodin Mojžíšovi řekl: „Neboj se ho! Vydal jsem ho do tvých rukou s celým jeho lidem i s jeho zemí. Naložíš s ním, jako jsi naložil s emorejským králem Sichonem, který bydlel v Chešbonu.“ ³⁵A tak jej pobili i s jeho syny a s celým jeho lidem, až z nich nikdo nezůstal naživu, a obsadili jeho zem.

Na jaké tři věci si Izraelci stěžovali těsně před tím, než je začali kousat jedovatí hadi?

.....
.....
.....

Co udělali Izraelci, když zjistili, že mají problém s jedovatými hady?

.....
.....

Za co se měl Mojžíš modlit, když Izraelce kousali jedovatí hadi?

.....
.....

Co Izraelce před hady zachránilo?

.....
.....

Zamyslete se, co udělá jed hada s tělem a co udělá „jed“ stěžování s naším srdcem a myšlením?

Zjisti, jak se jmenuje a vypadá jediný žijící jedovatý had v Česku.

Ježíš v rozhovoru s Nikodémem řekl: „Jako Mojžíš vyzdvihl hada na poušti, tak musí být vyzdvižen Syn člověka.“ (Jan 3,14)

Prokletý – Slovník synonym uvádí slova podobného významu jako zpropadený a zatracený. Slovník spisovného jazyka českého uvádí, že prokletý je takový člověk, nad nímž byla vyslovena kletba nebo vynesena klatba.

Nový biblický slovník zmiňuje, že „Zákon“ se stává prokletím pro toho, kdo jej neplní (Ga 3,10), avšak Kristu je Spasitelem právě proto, že se pro nás stal prokletím (Ga 3,13), jak dosvědčuje způsob jeho smrti „zlořečený je každý, kdo visí na dřevě“ (Dt 21,23). Kdykoliv vyslovuje kletbu Bůh, odsuzuje hřích.

Mojžíšova smrt

Vlastními slovy krátce popište, co vidíte na následujících obrázcích.

58

V další kapitole se dozvíme, kdo nahradí Mojžíše.

MOJŽÍŠOVA SMRT

¹Mojžíš pak vystoupil z moábských plání na horu Nebó, na vrchol Pisgy naproti Jerichu, a Hospodin mu ukázal celou tu zem: Gileád a dále, až po Dan, ²celý Neftalímův kraj, zemi Efraima a Manasese, celé území Judy až ke Středozevnímu moři, ³Negev i údolní rovinu Palmového města Jericha až po Coar. ⁴Hospodin mu řekl: „Toto je zem, kterou jsem s přísahou zaslíbil Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi se slovy: ‚Dám ji tvému semeni.‘ Dovolil jsem ti ji spatřit na vlastní oči, ale vejít do ní nesmíš.“ ⁵Tam, v moábské

zemi, pak Hospodinův služebník Mojžíš zemřel, jak Hospodin řekl. ⁶Pochoval jej v moábské zemi, v roklině naproti Bet-peoru, ale jeho hrob až dodnes nikdo nezná. ⁷Když Mojžíš zemřel, bylo mu sto dvacet let. Jeho oči nezeslábly a jeho svěžest nevyprchala. ⁸Synové Izraele oplakávali Mojžíše na moábských pláních třicet dní, než uplynula doba pláče a truchlení. ⁹Jozue, syn Nunův, byl naplněn duchem moudrosti, neboť na něj Mojžíš vložil ruce. Synové Izraele ho poslouchali a jednali, jak Hospodin přikázal Mojžíšovi. ¹⁰V Izraeli už ale nepovstal prorok, jako byl Mojžíš, se kterým se Hospodin znal tváří v tvář. ¹¹Kolik jen znamení a divů jej Hospodin poslal vykonat v Egyptě proti faraonovi, všem jeho služebníkům a celé jeho zemi! ¹²Jak mocnou sílu a jak hrozné činy předvedl Mojžíš před očima celého Izraele!

Odkud ukázal Hospodin Mojžíšovi celou zaslíbenou zemi?

.....

V jaké kondici byl Mojžíš na konci svého života?

.....

Kým byl Jozue naplněn?

.....

Jakým způsobem znal Mojžíš Boha?

.....

Zažili jste někdy, že jste se moc snažili zvládnout něco důležitého a nakonec jste to nemohli úplně dokončit? Jak jste se cítili? Mělo to pro vás i tak smysl?

Představte si, že se budete stěhovat do jiného města. Brzy opustíte známé spolužáky, partu v klubu, přátele z církve apod. Co byste jim vzkázali? Napište krátký vzkaz. Pokud nevíte, jak začít, použijte třeba: nějaké takovéto věty: „Zažili jsme spolu...“, „Děkuji Bohu za...“, „Pamatujte, že...“, „Snažte se, ...“

.....

.....

59

Proměnění na hoře

Po čtyřicetiletém putování pouští došli Izraelci do cíle. Z egyptského otroctví odešla generace Izraelců, která na poušti zemřela. Důvodem úmrtí byla jejich nedůvěra v Boha. Do zaslíbené země dorazili až jejich potomci, kteří vyrostli na poušti. Ačkoliv se Mojžíš nedostal do zaslíbené země hned, v nadcházejícím příběhu se Mojžíš setkává s Eliášem a Ježíšem na kopci. Křesťanská tradice vypráví, že šlo o horu Tábor (několik kilometrů západně od Galilejského jezera). Co si asi tak říkali?

JEŽÍŠ, MOJŽÍŠ A ELIÁŠ

¹Po šesti dnech Ježíš k sobě vzal Petra, Jakuba a jeho bratra Jana, vyvedl je o samotě na vysokou horu ²a proměnil se před nimi. Jeho tvář zazářila jako slunce a jeho šaty zbělely jako světlo. ³A hle, uviděli Mojžíše a Eliáše, jak s ním rozmlouvají. ⁴Petr na to Ježíšovi řekl: „Pane, dobře, že jsme tu! Jestli chceš, uděláme tu tři stánky – jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ ⁵Než to dořekl, náhle je zahalil zářící oblak. Vtom se z oblaku ozval hlas: „Toto je můj milovaný Syn, kterého jsem si oblíbil. Jeho poslouchejte.“ ⁶Když to učedníci uslyšeli, padli na tvář a hrozně se báli. ⁷Ježíš přistoupil a dotkl se jich slovy: „Vstaňte, nebojte se.“ ⁸A když zvedli oči, neviděli už nikoho než samotného Ježíše. ⁹Cestou zpět z hory jim Ježíš přikázal: „Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.“ ¹⁰Učedníci se ho zeptali: „Proč tedy znalci Písma říkají, že nejdříve musí přijít Eliáš?“ ¹¹„Jistě, přijde Eliáš a všechno napraví.“ odpověděl Ježíš. ¹²„Já vám však říkám, že Eliáš už přišel, ale oni ho nepoznali a udělali s ním, co chtěli. Totéž od nich vytrpí i Syn člověka.“ ¹³Tedy učedníci pochopili, že jim to řekl o Janu Křtiteli.

Mojžíš viděl zaslíbenou zemi jen z dálky. Ale o mnoho let později se setkal s Ježíšem na „hoře proměnění“. Tato epizoda je popsána v Matoušovi 17,1–13. Možná se i v našem životě někdy věci stanou jinak, než jsme čekali, ale přesto dobře.

Slovo **semeno** symbolizuje potomky, děti, vnoučata, další generace – Bůh slíbil, že potomci Abrahama jednou dostanou zemi za dědictví.

Duch moudrosti – Když je v Bibli řečeno, že „Jozue, syn Nunův, byl naplněn duchem moudrosti“, znamená to, že byl vybaven Božím vedením a porozuměním, které mu umožnily moudře a spravedlivě vládnout a vést izraelský lid místo Mojžíše do zaslíbené země. Dar moudrosti pochází od Ducha svatého.

Vložení rukou – Mojžíš položil ruce na Jozua jako znamení požehnání (přání zdaru a Božího vedení) a veřejného předání úkolu. V církvi se to dělá dodnes při uvedení vedoucího služebníka do služby apod.

Co navrhl Petr, že vyrobí pro Ježíše, Elijáše a Mojžíše?

.....

Co máme podle hlasu, který promluvil z oblaku, dělat?

.....

Do kdy neměli učedníci nikomu říkat o setkání na hoře?

.....

Co pro vás znamená, že Ježíš je Boží Syn?

Vyhledejte v biblickém slovníku nebo YouVersion slovo „proměna“. Co jste zjistili?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZAJÍMAVOST

Na vrcholech hor se odehrávají důležité biblické události. Jedno ze starobylých hebrejských jmen pro Boha Izraele znělo: El

Šadaj. El znamená Bůh. Podle některých vykladačů je slovo Šadaj příbuzné s akkadským výrazem „šadú“, který znamená „hora“. El Šadaj by tedy mohlo mít význam „Bůh hor“. Údajně na arménské hoře Ararat přistála Noemova archa. Na hoře je Ježíš označen za milovaného Božího syna, na hoře byl Ježíš pokoušen, na hoře pronesl své nejznámější kázání i poslední řeč, na hoře se setkal s učedníky po vzkříšení.

KOMENTÁŘ

Mojžíš a Eliáš jsou spojováni s koncem světa. Očekávalo se, že oba přijdou znovu. Mojžíš zemřel před příchodem Izraelců do zaslíbené země. Jeho hrob se nikdy nenašel. Eliáš byl vzat do nebe před očima Elíši. Vypadá to, že na hoře proměnění dochází k symbolickému předání úkolu, aby Ježíš dokončil to, co oni započali.

SKUTKY 7

Štěpánova řeč před veleradou

Ocitáme se v Jeruzalémě, několik měsíců po vzkříšení umučeného Ježíše a po jeho odchodu do Boží dimenze, do nebe. V hlavním městě Židů uvěřilo v Ježíše už několik tisíc a vzniká první velká křesťanská skupina, církev. Uvěřilo i několik židovských kněží.

Štěpán je jedním z mnoha Ježíšových učedníků. Vyprávěl Židům o Pánu Ježíši, ale někteří byli na Štěpána hodně naštvaní, protože nad ním nemohli vyhrát, když se s ním hádali. Došlo to tak daleko, že ho přivedli k náboženskému soudu (na veleradu) a falešně ho obvinili, že mluví špatně o Mojžíšovi a o Bohu.

Chystáte se číst Štěpánovu obhajobu, kde mluví o Mojžíšovi, a v jejím závěru obviňuje náboženské vůdce.

ŠTĚPÁNOVA ŘEČ

¹Velebný se ho zeptal: „Je to tak?“ ²Štěpán odpověděl: „Bratři a otcové, slyšte! Když byl náš otec Abraham ještě v Mezopotámii, předtím než se usadil v Cháranu, ukázal se mu Bůh slávy ³a řekl mu: ‚Odejdi ze své země a ze svého příbuzenstva a pojď do země, kterou ti ukážu.‘ ⁴Tehdy odešel ze země Chaldejců a usadil se v Cháranu. Když pak jeho otec zemřel, Bůh ho odtud přestěhoval do země, v níž teď bydlíte. ⁵Nedal mu v ní za dědictví ani stopu země, ale slíbil jí dát do vlastnictví jemu a jeho semeni po něm. I když byl ještě bezdětný, ⁶Bůh mu řekl: ‚Tvoji potomci budou žít jako přistěhovalci

v cizí zemi. Budou zotročeni a utiskováni po čtyři sta let. ⁷Národ, jemuž budou otročit, ale budu soudit,‘ řekl Bůh. ‚Potom odejdou a budou mi sloužit na tomto místě.‘ ⁸Tehdy jim vydal smlouvu o obřízce. Když pak Abraham zplodil Izáka, osmého dne ho obřezal a stejně tak Izák Jáкова a Jáková dvanáct patriarchů. ⁹Patriarchové žárlili na Josefa a prodali ho do Egypta, ale Bůh byl s ním. ¹⁰Vysvobodil ho ze všech jeho soužení a dal mu před faraonem, egyptským králem, milost a moudrost, takže ho ustanovil správcem Egypta i celého svého domu. ¹¹Potom přišel na celou egyptskou i kananejskou zem hlad a veliké soužení, takže naši otcové neměli co jíst. ¹²Když Jáková uslyšel, že v Egyptě je obilí, poslal tam naše otce. ¹³Když přišli podruhé, Josef se dal svým bratrům poznat, a tak se farao seznámil s Josefovou rodinou. ¹⁴Josef pak k sobě pozval svého otce Jáкова i celé své příbuzenstvo v počtu sedmdesáti pěti osob. ¹⁵Jáková tedy sestoupil do Egypta, kde zemřel on i naši otcové. ¹⁶Potom byli přeneseni do Šechemu a pochováni v hrobě, který Abraham koupil za stříbro od synů Šechemova otce Chamora. ¹⁷Jak se blížil čas, kdy se mělo naplnit Boží zaslíbení Abrahamovi, náš lid v Egyptě rostl a množil se, ¹⁸dokud nepovstal jiný král, který už o Josefovi nevěděl. ¹⁹Choval se k našemu národu lstivě a nutil naše předky odkládat vlastní novorozence, aby nepřežili. ²⁰V té době se narodil Mojžíš. Byl překrásný. Tři měsíce ho chovali v rodném domě, ²¹a když ho museli odložit, vzala si ho faraonova dcera a vychovala ho jako vlastního syna. ²²Mojžíš byl vyučen veškeré moudrosti Egyptanů a byl mocný ve slovech i skutcích. ²³Když mu bylo čtyřicet let, rozhodl se navštívit své bratry, syny Izraele. ²⁴Uviděl, jak jeden z nich trpí bezpráví; zastal se ho, pomstil toho ubožáka a Egyptana zabil. ²⁵Myslel si, že jeho bratři porozumí, že jim Bůh skrze něho přináší spásu, ale oni nerozuměli. ²⁶Navštívil je i druhého dne a snažil se usmířit jejich potyčku: ‚Muži, jste bratři! Proč jeden druhému ubližujete?‘ ²⁷Ten, který ubližoval svému bližnímu, jej však odstrčil: ‚Kdo tě ustanovil naším vůdcem a soudcem?‘ ²⁸Chceš mě snad zabít, jako jsi včera zabil toho Egyptana?‘ ²⁹Kvůli těm slovům pak Mojžíš utekl a žil jako přistěhovalec v midiánské zemi, kde zplodil dva syny. ³⁰Po dalších čtyřiceti letech se mu na poušti u hory Sinaj ukázal anděl v plameni hořícího keře. ³¹Mojžíš se tomu vidění podivil. Když se přiblížil, aby se lépe podíval, zazněl k němu Hospodinův hlas: ³²‚Já jsem Bůh tvých otců, Bůh Abrahamův, Bůh Izákových a Bůh Jákových.‘ Mojžíš se roztřásl a neodvažoval se podívat. ³³Hospodin mu řekl: ‚Zuj si obuv z nohou, protože místo, na němž stojíš, je svatá půda.‘ ³⁴Zřetelně jsem viděl trápení svého lidu v Egyptě; slyšel jsem jejich nářek a sestoupil jsem, abych je vysvobodil. Nyní tedy pojď, pošlu tě do Egypta.‘ ³⁵Tohoto Mojžíše, kterého zavrhli, když řekli: ‚Kdo tě ustanovil vůdcem a soudcem?‘, toho Bůh poslal jako vůdce a vysvoboditele, když se mu prostřednictvím anděla ukázal v onom keři. ³⁶Tento Mojžíš je vyvedl na svobodu a konal divy a zázraky v egyptské zemi, na Rudém moři a po čtyřicet let na poušti. ³⁷**Tento Mojžíš řekl synům Izraele: ‚Bůh vám z vašich bratrů vzbudí Proroka, jako jsem já.‘** ³⁸Tento Mojžíš byl ve shromáždění Božího

lidu na poušti. Stál mezi andělem, který k němu mluvil na hoře Sinaj, a našimi otci. To on přijal živá slova, aby je předal nám. ³⁹Naši otcové ho ale nechtěli poslouchat. Zavrhli ho a v srdcích se obrátili do Egypta. ⁴⁰Řekli Áronovi: ‚Udělej nám bohy, kteří by nás vedli! Kdo ví, co se stalo s tím Mojžíšem, který nás vyvedl z Egypta.‘ ⁴¹Tehdy si udělali tele, přinesli té modle oběti a radovali se z výtvaru svých rukou. ⁴²Bůh se od nich odvrátil a nechal je sloužit nebeskému zástupu, jak je psáno v knize proroků: ‚Obětovali jste snad mně své oběti a dary těch čtyřicet let na poušti, dome izraelský?‘ ⁴³Vztyčili jste stánek Molocha a hvězdu svého boha Remfana, obrazy, jež jste si udělali, abyste se jim klaněli! Proto vás vystěhuji až za Babylon.‘ ⁴⁴Naši otcové měli na poušti Stánek svědectví, jak nařídil Ten, který řekl Mojžíšovi, aby ho udělal podle vzoru, který viděl. ⁴⁵Tento stánek převzali naši otcové a s Jozuem jej vnesli na území pohanů, které Bůh před našimi otci vyhnal. Tak to bylo až do dnů Davida, ⁴⁶ kterého si Bůh oblíbil a který prosil, aby mohl Bohu Jákobovu zřídit příbytek. ⁴⁷Šalomoun mu potom postavil dům. ⁴⁸Nejvyšší ale nebydlí v chrámech udělaných rukama. Jak říká prorok: ⁴⁹ ‚Nebe je můj trůn, zemi mám u nohou jako podnožku. Jaký mi chcete stavět dům, praví Hospodin, a jaké místo, kde bych spočinul?‘ ⁵⁰ Copak jsem toto vše svou rukou nestvořil? ⁵¹ Jak jste jen tvrdošíjní! Chybí vám obřízka srdce a uší! Stále jen vzdorujete Duchu svatému – jak vaši otcové, tak i vy! ⁵² Kterého z proroků vaši otcové nepronásledovali? Zabíjeli ty, kdo předpovídali příchod toho Spravedlivého, a vy jste ho teď zradili a zavraždili. ⁵³ Přijali jste Zákon z rukou andělů, ale nezachovali jste ho!“

66

Od koho převzal Mojžíš zákon?

.....

Z čeho Štěpán na výslechu v židovské veleradě obvinil náboženské vůdce ohledně Ježíše = toho Spravedlivého?

.....

Mojžíš slíbil synům Izraele proroka z jejich bratrů. Co myslíte, kdy se to naplnilo?

Zkuste přiřadit událostem v Mojžíšově životě správné pořadí. Pomocť vám může text Štěpánovy obhajoby.

- Vyvedl Izraelce z otroctví v Egyptě.
- Přijal od Boha zákon na hoře Sinaj.
- Vychovala ho dcera faraona jako vlastního syna.
- Převvedl Izraelce před Rudé moře suchou nohou.
- Bůh ho poslal zpět do Egypta jako vůdce a vysvoboditele.
- Bůh mu řekl, aby postavil stan setkávání podle toho, jak mu jej ukázal.
- Když byl miminko, byl překrásný.
- Izraelci ho nechtěli poslouchat a chtěli se vrátit zpět do Egypta.
- Zabil Egyptana, který ubližoval jednomu izraelskému otrokovi.
- Utekl do Midiánu, kde založil rodinu a měl dva syny.
- Izraelci ho v Egyptě zavrhli a řekli mu: „Kdo tě ustanovil vůdcem a soudcem?“
- Boží anděl k němu promluvil z hořícího keře na hoře Sinaj.
- Dělal zázraky v Egyptě.

67

Některé události z Mojžíšova života nejsou dobré ani pozitivní. Je zajímavé se zamyslet, proč je Bůh nechal v Bibli zapsat a radši je nezatajil? Co si o tom myslíš? Jak se asi Mojžíš v nebi cítí, když si celý svět může přečíst i o těch věcech, které udělal špatně?

Mojžíšova víra

Pamatujete si, co jste se dozvěděli v minulé kapitole? Zkuste to jen tak z paměti napsat na připravené řádky:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pokud jste si všechno dobře zapamatovali, psali jste o Štěpánovi, o jeho řeči před veleradou, o tom, že během ní stručně převyprávěl historii izraelského národa od Abrahama až k Mojžíšovi, že podrobně vyprávěl, kdo Mojžíš byl, co dělal, a také to, jak Mojžíš vyhlašoval příchod proroka, jakým je on sám.

Mluví se o ní. Ti, kdo ji nemají, ji těžko chápou a chtějí ji vysvětlit. Ti, kdo ji mají, ji chápou, ale jde jim ji těžko popsat. Bude o ní řeč v této kapitole. Uhodli jste? Je to víra.

CO JE VÍRA

¹Víra je podstata věcí, v něž doufáme, důkaz skutečností, jež nevidíme.

²Díky ní naši předkové došli u Boha uznání. ³Vírou rozumíme, že vesmír byl stvořen Božím slovem, takže to, co vidíme, nevzniklo z ničeho viditelného.

⁴Vírou Ábel přinesl Bohu lepší oběť nežli Kain. Díky ní byl uznán za spravedlivého (neboť Bůh přijal jeho dary), a přestože zemřel, díky ní dosud mluví. ⁵Vírou byl Enoch odsud vzat, aby nespáčil smrt: „zmizel, neboť ho Bůh vzal.“ Ještě než byl vzat, měl pověst Božího oblíbence ⁶a bez víry si přece jeho oblibu nikdo nezíská. Kdo přichází k Bohu, musí věřit, že Bůh je a že odměňuje ty, kdo jej hledají. ⁷Vírou Noe, varován o tom, co ještě nebylo vidět, v Boží bázni postavil archu, v níž se zachránila jeho rodina. Tak zahanbil svět a stal se dědicem spravedlnosti, která je z víry. ⁸Vírou Abraham poslechl Boží volání, aby šel na místo, jež měl dědičně získat. Přestože nevěděl, kam jde, vydal se na cestu. ⁹Vírou se přistěhoval do zaslíbené země, jakkoli byla cizí, a bydlel v ní ve stanech stejně jako Izák a Jákob, dědicové téhož zaslíbení.

¹⁰Vyhlížel totiž město, které má základy, město, jehož stavitelem a tvůrcem je Bůh. ¹¹Vírou také neplodná Sára i přes svůj pokročilý věk přijala moc k početí potomka, přesvědčena o věrnosti Toho, který dal zaslíbení. ¹²A tak z jednoho už nemohoucího muže vzešlo bezpočet potomků, jako je hvězd na nebi a písku na mořském břehu. ¹³Tito všichni zemřeli ve víře, aniž dosáhli zaslíbení. Jen je zdaleky zahlédli, vítali je a vyznávali, že jsou na zemi cizinci a přistěhovalci. ¹⁴Ti, kdo takto mluví, dávají najevo, že touží po vlasti. ¹⁵Kdyby měli na mysli tu, kterou opustili, měli přece dost času k návratu. ¹⁶Oni však toužili po lepší vlasti – po té nebeské. Sám Bůh se proto nestydí nazývat se jejich Bohem, neboť jim připravil město. ¹⁷Vírou Abraham ve své zkoušce obětoval Izáka. Ten, který přijal zaslíbení, obětoval svého jediného syna, ¹⁸o němž bylo řečeno: „Tvé símě bude povoláno v Izákovi.“ ¹⁹Počítal totiž s tím, že Bůh je schopen i křísit z mrtvých; a odtud ho také (obrazně řečeno) přijal. ²⁰Vírou Izák požehnal Jákobovi a Ezauovi ohledně budoucích věcí. ²¹Vírou umírající Jákob požehnal každému z Josefových synů a „poklonil se, opřen o svou hůl.“ ²²Vírou se Josef, předtím než skončil, zmínil o odchodu Izraelitů z Egypta a řekl jim, jak mají naložit s jeho kostmi. ²³Vírou byl Mojžíš po narození tři měsíce ukrýván svými rodiči. Když viděli, jak je to dítě krásné, nenechali se zastrašit královým rozkazem. ²⁴Vírou se Mojžíš, jakmile dospěl, zřekl postavení faraonova vnuka. ²⁵Dal přednost útrapám Božího lidu před pomíjivým hříšným požitkem. ²⁶Kristova potupa mu byla dražší než všechny egyptské poklady, neboť se díval až k odplatě. ²⁷Vírou opustil Egypt a nedal se zastrašit královým hněvem. Vytrval, jako by viděl Neviditelného. ²⁸Vírou slavil Hod beránka a skropení krví, takže se jich zhoube prvorozených nedotkl. ²⁹Vírou přešli Rudé moře jako po suché zemi; když se však o to pokusili Egyptané, zmizeli v hlubině. ³⁰Vírou padly zdi Jericha, když je obcházeli sedm dní. ³¹Vírou nevěstka Rachab pokojně přijala špehy, a tak nezahynula

s neposlušnými. ³²Mám pokračovat ještě dál? Není dost času, abych vyprávěl o Gedeonovi, Barákovi, Samsonovi, Jiftachovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích. ³³Ti skrze víru dobývali království, konali spravedlnost, docházeli zaslíbení, zavírali tlamy lvům, ³⁴přemáhali žár ohně, unikali ostří meče, bývali posilněni v slabosti, stávali se silnými v boji a obraceli na útěk vojska cizinců. ³⁵Ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení. Jiní šli na mučidla, když odmítli propuštění, aby dosáhli něčeho lepšího – vzkříšení. ³⁶Další zakoušeli výsměch a bičování a také okovy a vězení. ³⁷Bývali kamenováni, řezáni pilou, zabíjeni mečem, chodili v ovčích a kozlích kůžích – strádající, pronásledovaní a trpící. ³⁸Svět jich nebyl hoden. Bloudili po pustinách a horách, po jeskyních a zemských roklinách. ³⁹Ti všichni díky víře došli u Boha uznání. Přesto však nedosáhli zaslíbení, ⁴⁰neboť Bůh zamýšlel něco lepšího pro nás – proto neměli dojít k cíli bez nás.

Co je víra?

.....

Vyjmenuj pět osob z textu, které něco udělaly vírou.

.....

.....

.....

Vyber z nich jednu a popiš událost, ve které hrála víra roli.

.....

.....

.....

Kdo vírou zachránil celou svou rodinu?

.....

Dají se vírou zavírat tlamy lvům?

.....

Máte zkušenost, kdy jste věřili něčemu, co jste ještě neviděli?

Co je ve vašem životě „neviditelné“, ale důležité?

V obrázku níže dokončete větu „Víra...“ z veršů, ve kterých je zapsáno, co víra způsobila. Například v prvním verši je řečeno, že víra dokazuje skutečnosti, které nevidíme, proto jsme vlastními slovy napsali: „Víra dokazuje neviditelný svět, ve který doufáme.“

Je dobré si pamatovat, víra není jen starý příběh, je to něco, co žiju každý den:

- když se bojím,
- když se rozhodnu pro dobro, i když to pro mě není výhodné,
- když důvěřuju Bohu, přestože zatím nevidím řešení,
- když mě čeká něco nového, co neznám,
- když se cítím sám.

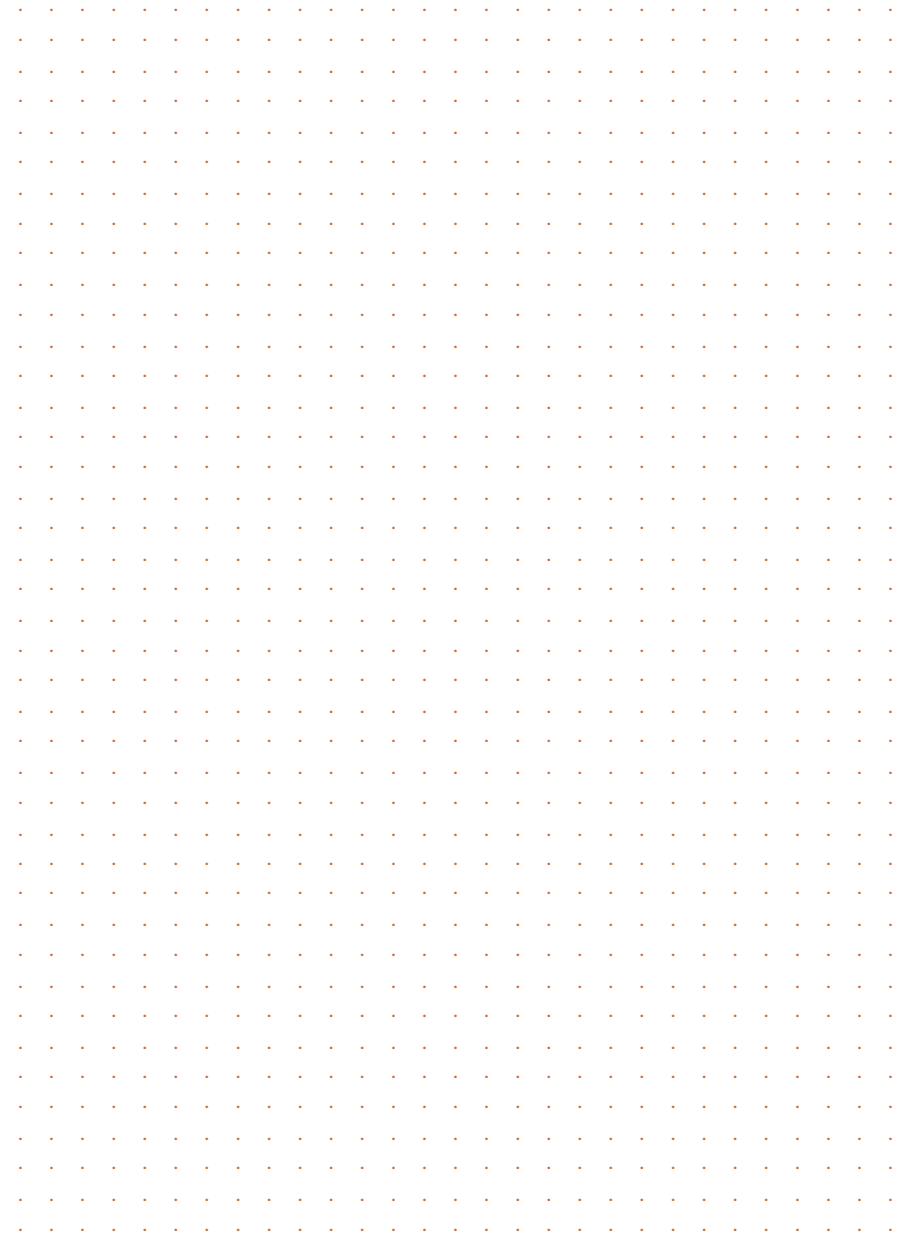
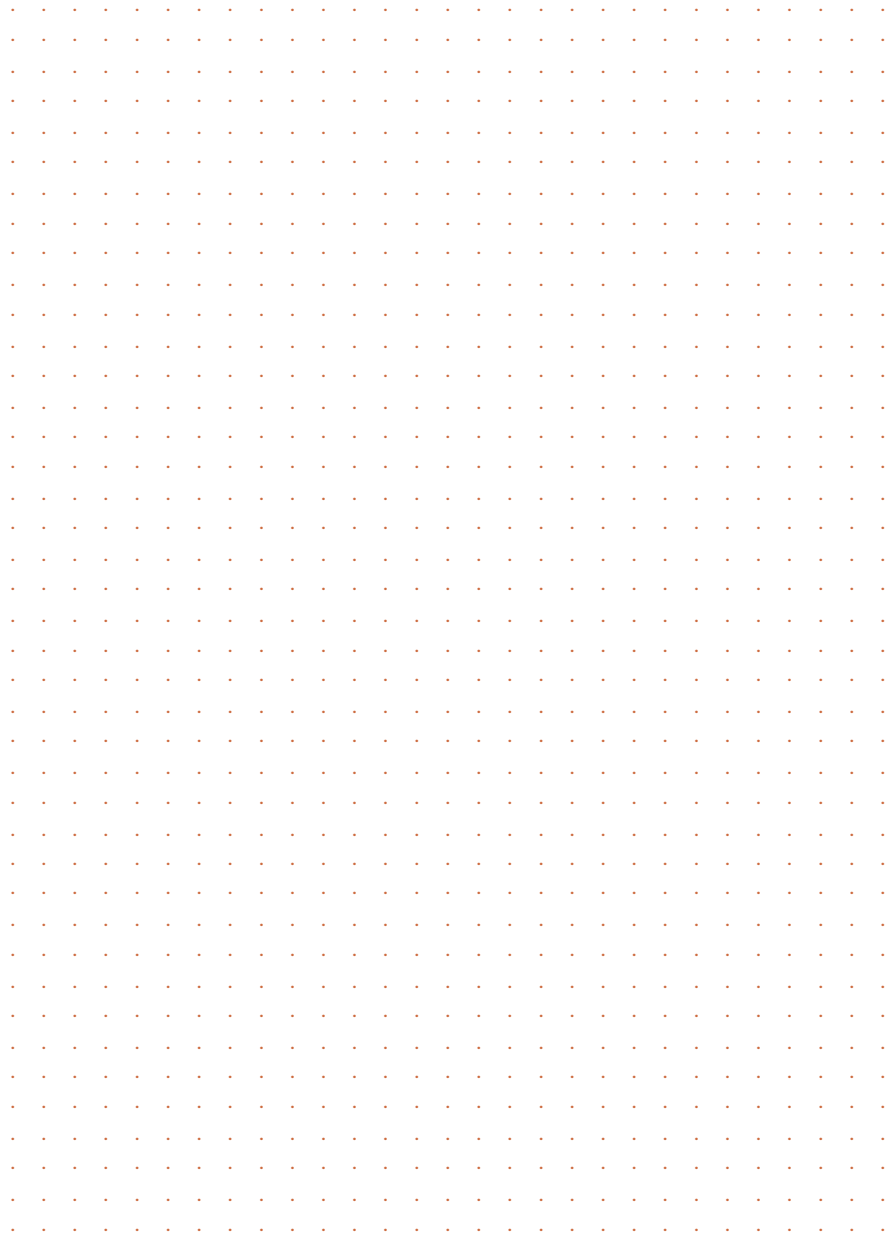

Víra je **jistota, že to, co Bůh slíbil, je pravda**, i když to zatím nevidíme nebo necítíme. Je to jako **vnitřní důkaz**, že Bůh opravdu jedná, i když ho nevidíme očima. Představte si, že vám někdo dá **malé semínko** a řekne: „Zasadte ho a uvidíte, vyroste z něj obrovský strom.“ Vy to semínko **nevidíte růst**. Každý den ho zaléváte, ale vypadá to, že se nic neděje. Přesto věříte, že se **pod zemí něco děje**, že semínko klíčí, roste a jednou z něj bude strom. Víru můžete připodobnit k větru, gravitaci, lásce. Nevidíte je, ale víte, že existují.

Došli u Boha uznání – Bůh si jich vážil, schvaloval, jak žili.

Boží slovo – Slovo, kterým Bůh tvořil svět, ukazuje moc a tvořivost Boha.

Poznámky

Poznámky

Příběh hrdiny, který nechtěl být hrdinou

Navzdory pochybnostem přijal Mojžíš Boží povolání vést Izraelce do zaslíbené země. Po faraonově odporu Izraelci zázračně utekli z Egypta přes moře směr zaslíbená země.

Náročná cesta pouští prokázala, že Izraelci lehce ztratí důvěru v Mojžíše a Boha samotného. Na hoře Sinaj uzavřel Bůh se svým svým lidem smlouvu a dal jim **Desatero přikázání**, pravidla k životu podle Božího měřítka. Izraelci přestali věřit a postavili si zlaté tele, což ukázalo, jak lehce mohou zapomenout. Přesto je Bůh neopustil a staral se o jejich potřeby.

Ačkoliv Mojžíš do zaslíbené země nedošel, mohl na ni pohlédnout z hory Nebó. Netrvalo dlouho a Izraelci dorazili do cíle v čele s Jozuem. Mojžíšův příběh nás učí, že Bůh je věrný a své sliby dodrží. Věřte, že platí Ježíšova slova: Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mě, i kdyby zemřel, bude žít (J 11,25).

Stezka

Stezka je nástroj k všestrannému rozvoji dětí a inspirace pro vedoucí k přípravě tematických schůzek.

Biblický text je použit z Bible, překlad 21. století
© 2009–2026 Bibliion, z. s. Rooseveltova 49, 160 00 Praha 6
Použito se svolením vydavatele. Zjistí více o Bible 21
na www.bible21.cz.

Dorostová unie, z. s.

Dorostová unie je servisní organizace
Církve bratrské pro práci s dětmi ve věku 4–15 let.

copyright 1997–2025

Podpořte
tvorbu
materiálů.

Ohodnoťte
kvalitu
materiálů.

DĚKUJEME VŠEM, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA TVORBĚ.

TEXT Stanislav Chromčák, Jana Flachsová, Magda Husová,
Josef Kostecký, Michal Kusák, Anna Lauková, Jana Pilátová,
Michal Skalka, Andrea Vašíčková

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SAZBA Ráchel Miková

JAZYKOVÁ ÚPRAVA Jarmila Kloučková, Gabriela Kročáková,
Anna Lauková, Jana Matulíková, Jiří Savko, Anna Světlíková,
Štěpánka Uhrová, Kateřina Zbranková

PRVNÍ VYDÁNÍ 2025

